

GLASILO OBČINE MEŽICA

ŠUMC

LXVII. ŠTEVILKA / APRIL 2022

KAZALO

BESEDA UREDNICE

2

PRORAČUN OBČINE
MEŽICA ZA LETO 2022

4

NAČRTOVANE INVESTICIJE
V LETU 2022

6

UVAJALNO E-USPOSABLJANJE
ZA PRIPADNIKE CIVILNE ZAŠČITE

11

NENAD DONAU PREJEL
ZLATI ZNAK CIVILNE ZAŠČITE

11

VRNITEV V MEDGENERACIJSKI
CENTER MEŽICA

12

PROJEKT VIŠKI HRANE

14

SKUPINSKI POHODI
PO MEŽIŠKIH HRIBIH

15

NIJZ: PAZITE, DA MAJHEN KLOP
NE POSTANE VAŠ VELIK PROBLEM

17

6 LRT DRUŠTVA
ŠOLA ZDRAVJA V MEŽICI

19

TEQBALL

23

TEK NA SMUČEH V MEŽICI

25

KOROŠKI OUTDOOR FILM FESTIVAL
BELEŽIL 10. OBLETNICO

26

VESELI DECEMBER
V MEŽICI 2021

27

NOVIČKE IZ NARODNEGA DOMA

30

ŠOK TEATER: NAJ GORII!

31

LOKALNO MLADINSKO DRUŠTVO
KULTURNA KIBLA

32

40 LET ODKAR JE IZŠEL FILM
BOJ NA POŽIRALNIKU

32

51. TEKMOVANJE MLADIH GLASBENIKOV
REPUBLIKE RLOVENIJE

34

ZLAT FLORIJAN LADINIK

36

DOMEN VREŠ – DVAKRATNI NAGRAJENEC

37

ČLANKI OSNOVNE ŠOLE MEŽICA

39

ČLANKI VRTCA MEŽICA

47

HIŠA OTROK MALI KORAKI MEŽICA

50

PRAVNI NASVET: PREVERJANJA BOLNIŠKEGA DOPUSTA
S STRANI DELODAJALCA

51

VIDA HROVAT - KRESNIK
V ŠESTIH SLIKAH

54

Beseda urednice

Pozdravlja nas nova pomlad in tudi nova številka Šumca.

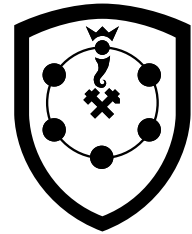
Prva »moja«. Ko sem v začetku februarja sprejela snubljenje za urejanje našega občinskega glasila, sem že naslednji dan imela v glavi zastavljen tudi uvodnik. Nameravala sem napisati hudomušno zgodbo o tem, kako je prišlo do tega, da opravljam funkcijo, o kateri prej nikdar nisem niti razmišljala, še manj si je želela. Zdelo se mi je, da bi moj (dobesedno) padec na glavo bralke in bralce lahko nasmejaj.

A že nekaj dni zatem je svet onemel ob grozljivih podobah, ki so obkrožile svet. Vojna, ki je ne bi smelo biti. Nenadoma je izpuhtelo vse upanje na (končno) približno normalno pomlad. In celo (tudi tuje) buške na glavi niso več niti smešne niti okusne. Kljub temu smo na prvem sestanku novega uredniškega odbora enoglasno sklenili, da bomo v času, ko nas 24 ur na dan obdajajo slabe novice, pisali le o pozitivnih temah. Novice morda ne bodo tako sveže, kot jih lahko preberemo na spletu, bodo pa dobre: pohvalili bomo, kar je pohvale vredno, iskali bomo dobre prakse, dobre zgodbe, dobre ljudi.

In smo jih. Kako nam je uspelo, pa presodite sami. Ker pa je uredniški odbor pomlajen in je za 3 članice (poleg mene sta to še Tadeja Oderlap in Vesna Plemen) to prva številka, pri kateri imamo prste zraven, vas lepo prosim, bodite s sodbo prizanesljivi. Saj veste – še nihče ni prišel učen na ta svet ...

Ajda Vasle

Spoštovane občanke in občani,

pred vami je nova, že 67. številka občinskega glasila ŠUMC, ki povzema utrip našega kraja in občine v prvem četrtletju tega leta. Vlogo glavne urednice občinskega glasila je s to številko prevzela Ajda Vasle, ki ji za korajžo in pripravljenost nadaljevati uspešno »pretakanje in žuborenje« ŠUMC-a tudi iskreno čestitam in ji želim vse dobro.

Spoštovane občanke in občani, naj vam ob bližajočih se velikonočnih praznikih ter 27. aprilu – dnevu boja proti okupatorju in 1. maju – prazniku dela, iskreno čestitam ter zaželim vse dobro v upanju, da ostanemo zdravi in da je pred nami lepa pomlad in še lepše poletje.

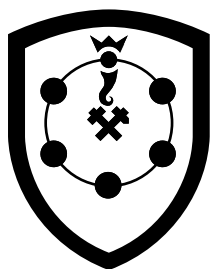
Seveda pa gre velika pohvala in zahvala dosedanji glavni urednici Jerneji Vertačnik, ki je v osmih letih urednikovanja skozi 31 številke ŠUMC-a, v katerih so se na okoli 1.500 straneh zvrstili najrazličnejše zanimive vsebine in prispevki, pustila globoko sled in neizbrisen pečat.

V mesecu februarju smo sprejeli proračun Občine Mežica za leto 2022 in s tem začrtali podlago in temelje za letošnje delovanje naše lokalne skupnosti. Podrobnejši ustroj proračuna z načrtovanimi naložbami vam predstavljamo v nadaljevanju. Pred nami je zopet naložbeno bogato leto in le želimo si lahko, da bomo za vse načrtovane naložbe uspeli pridobiti tudi dobre izvajalce del. Na občinskem spletnem portalu so že objavljeni tudi razpisi za delitev sredstev za društva na področju kulture, športa, sociale, turizma ter mladih.

To leto v naši občini na področju medgeneracijske pomoči prinaša nekaj novega. V okviru projekta LAS – Povezani za vse generacije smo v občini Mežica za potrebe vzpostavitve sistema brezplačnega prevoza svojih občanov kupili vozilo za prevoz starejših in invalidnih oseb. V maju se torej začne program, ki smo mu nadeli ime ME-PELEŠ, ki bo starejšim občanom pomembno izboljšal kakovost bivanja in življenja v našem kraju. Vesel sem, da se je že takoj na začetku odzvalo kar nekaj prostovoljcev – voznikov, brez katerih tega programa ne bi mogli izvajati. Verjamem, da bo s časom prostovoljcev še veliko več.

Župan Občine Mežica

Dušan Krebel

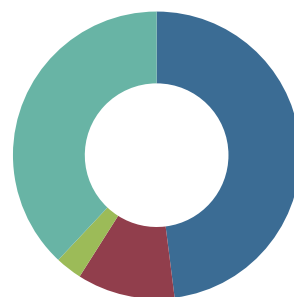
Proračun Občine Mežica za leto 2022

Občinski svet Občine Mežica je na 20. redni seji dne 16. 2. 2022 sprejel rekorden proračun za leto 2022 v višini 5.086.123 €. Osnova za pripravo državnega in občinskih proračunov za leto 2022 je jesenska napoved gospodarskih gibanj Urada Republike Slovenije za makroekonomske raziskave in razvoj iz leta 2021. Na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj (UMAR) v Jesenski napovedi za leto 2022 predvidevajo 4,7 % rast BDP.

Glavni finančni vir proračuna predstavlja povprečnina, ki je višja v primerjavi z letom 2020 in 2021. Za leto 2022 pripada Občini Mežica 2.194.848 € in se je v primerjavi z letom 2020 dvignila za 74.244 € v primerjavi z letom 2021 pa za 57.949 €. Poleg povprečnine so prihodki občine še drugi davčni prihodki, kot so davki na premoženje in davki na blago in storitve. Velik delež prihodkov predstavljajo še transferni prihodki, to so prihodki iz državnega proračuna (evropska in državna sredstva namenjena za sofinanciranje investicij). Med nedavčne prihodke se štejejo prihodki od premoženja (zlasti najemnine). Kapitalski prihodki pa so prihodki od stvarnega premoženja (prodaja zemljišč).

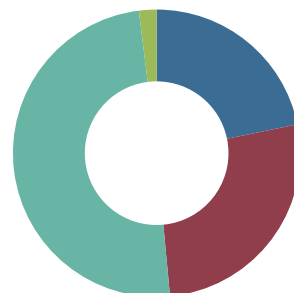
V proračunu smo načrtovali 5.086.123 € prihodkov.

Vrsta prihodkov	Prihodki tekočega leta	Sestava prihodkov
Davčni prihodki	2.444.529 €	48 %
Nedavčni prihodki	545.081 €	11 %
Kapitalski prihodki	130.000 €	3 %
Prejete donacije	10.000 €	0 %
Transferni prihodki	1.956.513 €	38 %
SKUPAJ	5.086.123 €	100 %

V proračunu smo načrtovali 5.137.488 € odhodkov.

Vrsta odhodkov	Odhodki tekočega leta	Sestava odhodkov
Tekoči odhodki	1.230.542 €	22 %
Tekoči transferji	1.508.726 €	27 %
Investicijski odhodki	2.829.270 €	50 %
Investicijski transferji	111.620 €	2 %
SKUPAJ	5.680.158 €	100 %

Največji delež predstavljajo investicijski odhodki, ki znašajo 50 % vseh odhodkov. 22 % sredstev občina namenja za tekoče odhodke, 27 % za tekoče transferje in 2 % za investicijske transferje.

Poraba sredstev glede na področje proračunske porabe v Občini Mežica

Notranje zadeve in varnost	0,03 %
Trg dela in delovni pogoji	0,06 %
Ekonomska in fiskalna administracija	0,14 %
Zunanja politika in mednarodna pomoč	0,15 %
Servisiranje javnega dolga	0,21 %
Skupne administrativne službe in javne storitve	0,70 %
Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo	1,20 %
Gospodarstvo	1,56 %
Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih	1,62 %
Politični sistem	1,67 %
Socialno varstvo	5,71 %
Kultura, šport in nevladne organizacije	7,08 %
Lokalna samouprava	8,68 %
Varovanje okolja in naravna dediščina	11,74 %
Prostorsko planiranje in stanovanjsko komunalna dejavnost	13,13 %
Izobraževanje	13,26 %
Promet, prometna infrastruktura in komunikacije	15,52 %
Intervencijski programi in obveznosti	17,54 %

Največ sredstev namenjamo za področje intervencijski programi in obveznosti, v okviru katerega se bo v primeru odobrenih sredstev izvedla 2. faza sanacije ceste LC257031 Mežica – LOM – Lokovica ter sanacija škode na JP757711 – Zgornji Breg. Sledi področje prometa, prometne infrastrukture in komunikacije, kjer je planirana preplastitev cest (predvideva se ureditev javne poti JP 757821 Podkraj pri Mežici ter nova povezovalna pot do Vrtca Mežica) in ureditev Podjunske ulice s pločnikom od R2 do cerkve. Tretje največje vlaganje je na področju izobraževanja, kamor spadajo materialni stroški in investicijsko vzdrževanje šole, dejavnost vrtca Mežica in drugih vrtcev ter prevozi otrok. Naslednji največji delež namenjamo prostorskemu planiranju in stanovanjsko komunalni dejavnosti, in sicer za Celovito obnovo pokopališča, ki se bo izvajala po sklopih – tako za prvi sklop namenjamo sredstva v višini 225.700 €, ter nakup stavbnih zemljišč v višini 150.000 €. Za področje varovanje okolja in naravne dediščine namenjamo 666.841€, za lokalno samoupravo 493.200 €, medtem ko za vlaganje v kulturo, šport in nevladne organizacije in socialo namenjamo sredstva v skupni višini 402.206 €. Za socialno varstvo namenjamo sredstva v višini 324.114 €. Za ostala področja namenjamo manj kot 2 % načrtovanih sredstev.

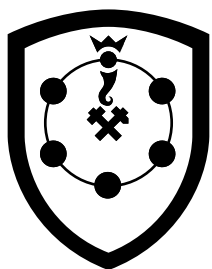
Občina Mežica se namerava zadolžiti za 280.000 €.

S SVOJIMI UKREPI OBČINA SPODBUJA GOSPODARSKI RAZVOJ OBČINE, POSPEŠUJE RAZVOJ ŠPORTA IN REKREACIJE, SKRBI ZA POŽARNO VARNOST IN ORGANIZIRA REŠEVALNO POMOČ, SKRBI ZA VAROVANJE ZRAKA, TAL, VODNIH VIROV, VARSTVO PRED HRUPOM TER ZA UREJENO ZBIRANJE ODPADKOV.

Načrtovane investicije v letu 2022

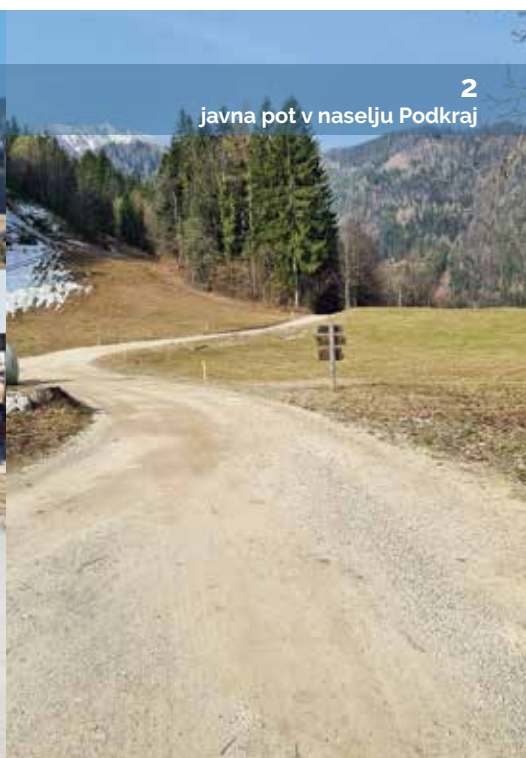
Z najvišjim proračunom Občine Mežica doslej namenjamo več kot polovico sredstev za investicije. Na podlagi izdelane investicijske in projektne dokumentacije ter z izvedenimi javnimi naročili za izbor izvajalcev začnemo z realizacijo letošnjega investicijskega plana. Poleg načrtovanih investicij v proračunu, ki so v pretežni meri sofinancirane s pridobljenimi evropskimi in državnimi sredstvi, smo se uspeli dogovoriti tudi z državnimi institucijami za investicije, ki bodo financirane izven občinskega proračuna, torej neposredno s strani države. V nadaljevanju prispevka na kratko predstavljamo letošnje večje naložbe.

Ureditev dovozne poti do vrtca Mežica

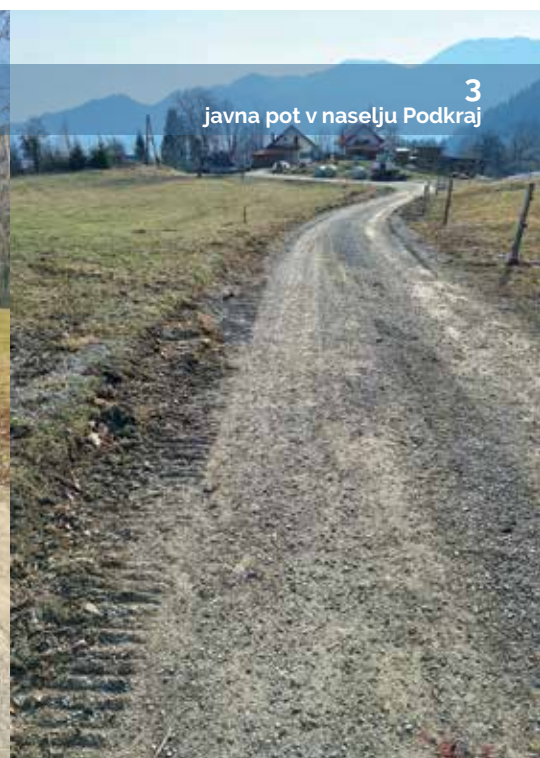
Občina Mežica je s sprejemom novega občinskega podrobnega prostorskega načrta v prostor umestila novo dovozno pot do vrtca. Nova povezovalna pot do vrtca Mežica je nujno potrebna, saj je sedanjí dostop do vrtca z avtomobili z regionalne ceste zelo nevaren. Ob jutranjih in popoldanskih konicah, ko starši dostavljajo otroke v vrtec in, ko odhajajo domov, je pred vrtcem pravi prometni kaos. Z novo dostopno cesto, ki se bo priključevala na Ulico Kralja Matjaža, se bo uredil varen dostop do vrtca in z možnostjo varnega kratkotrajnega parkiranja za potrebe dovoza in odvoza otrok iz vrtca. Nova prometna površina bo predstavljala območje umirjenega prometa. Sredstva so zagotovljena s strani Ministrstva za okolje in prostor iz naslova sanacija okolja Mežiške doline. (fotografija 1)

1
trasa dovozne poti

2
javna pot v naselju Podkraj

3
javna pot v naselju Podkraj

Preplastitev javne poti Hanže – Grauf v naselju Podkraj pri Mežici

Občina bo prav tako v okviru zagotovljenih sredstev Ministrstva za okolje in prostor iz naslova sanacija okolja Mežiške doline izvedla preplastitev lokalne ceste v naselju Podkraj pri Mežici na odseku Hanže – Grauf. Gre za dovozno cesto v dolžini 380 metrov do zaselka stanovanjskih hiš, v katerih živi okrog 20 prebivalcev. Cesta je v makadamski izvedbi, kar povzroča prašenje ob sušnih obdobjih. Z izvedeno naložbo se bo stanovalcem zaselka bistveno izboljšal dostop in kvaliteta bivanja. (fotografiji 2-3)

Sanacija lokalne ceste na Lom faza II.

Občina Mežica je v letu 2021 iz državnega proračuna iz državne rezerve za odpravo posledic naravnih nesreč uspela pridobiti sredstva za sanacijo povezovalne lokalne ceste Mežica – Lom – Lokovica in sicer za odsek Šumah – Melanšek. V letošnjem letu pri Ministrstvu za okolje in prostor kandidiramo za nadaljevanje sanacije te ceste za odsek Melanšek do občinske meje z Občino Prevalje (pod kmetijo Podvanšek). (fotografija 4)

Sanacija ceste na Breg

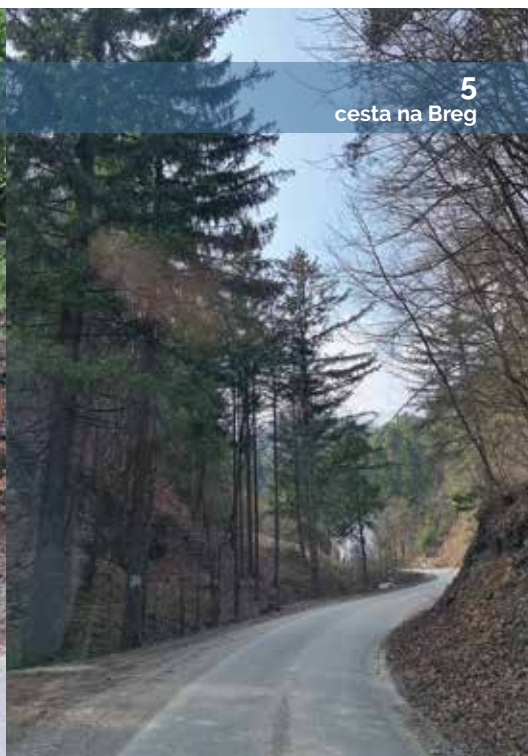
Prav tako bomo na Ministrstvu za okolje in prostor s projektno dokumentacijo kandidirali za sredstva za odpravo posledic naravnih nesreč za sanacijo ceste na Breg. Projektne so pripravljene rešitve za celovito prenovno cestne trase od regionalne ceste do odcepa za Spodnji Breg, sanacijo udarnih podorov v nadaljevanju trase in sanacijo cestišča ob Centru šolskih in obšolskih dejavnosti Peca. (fotografija 5)

Urbana mobilnost – kolesarska pot skozi Mežico

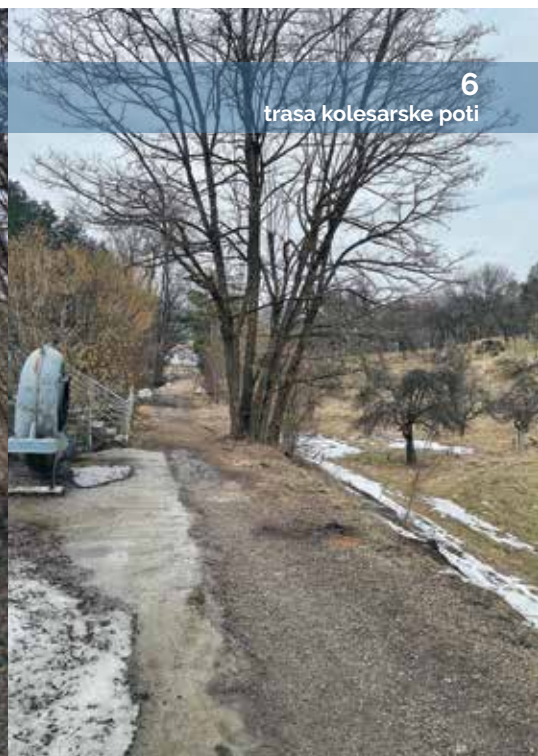
V okviru Prednostne naložbe – Spodbujanje multimodalne urbane mobilnosti – Gradnja regionalnih kolesarskih povezav za zagotavljanje trajnostne mobilnosti bo Občina Mežica uredila kolesarsko pot znotraj naselja občine. Gre za nadaljevanje že izvedene kolesarske poti ob Mariborski cesti. Nadaljevanje poteka po Kopališki poti, po trasi vodnega rova mimo Pusnikove brane in do Orešnikovega mostu. Sredstva smo pridobili iz naslova dogovora o sofinanciranju z Direkcijo RS za infrastrukturo. (fotografije 6-8)

4
lokalna cesta Lom faza II

5
cesta na Breg

6
trasa kolesarske poti

Ureditev otroškega igrišča v atriju med bloki na Leški cesti

Dotrajano igralo se bo nadomestilo z novim plezalom, ki omogoča otrokom gibalni razvoj. Umestila se bo nova gugalnica. Z novim nasutjem prodca se bo uredila okolica in namestil nov pitnik. Del sredstev za igralo je z donacijo zagotovila Zavarovalnica Triglav. (fotografija 9)

Ureditev otroškega igrišča na Poleni

Dotrajana igrala bomo nadomestili z drugimi igrali in uredili okolico. (fotografija 10)

Zamenjava onesnažene zemlje in zasejanje trave na otroškem igrišču pri vrtcu faza II.

V preteklem letu začeto sanacijo okolice vrtca, ko smo v atriju zamenjali zemljo in namestili travni tepih ter na novo postavili igrala in pod njimi namestili tartanske plošče ter v celoti zamenjali tlakovane pohodne poti, letos nadaljujemo s sanacijo preostale površine otroškega igrišča. (fotografija 11)

Celovita obnova pokopališča Mirje

S pridobitvijo gradbenega dovoljenja v mesecu marcu nadaljujemo z izdelavo izvedbene projektne dokumentacije in izbiro izvajalca za celovito prenovo pokopališča s poslovitno vežico, ki se bo izvajala v več fazah v prihodnjih letih. Celovita ureditev bo zajemala območje za raztros pepela in žarnih pokopov, glavne dostopne poti do grobov, stranske asfaltne ceste, ureditev vodovoda, območje za odlaganje smeti, območje za klasičen pokop, ureditev osrednje ploščadi ob vežici ter ob vstopu na pokopališče tudi luči, ozvočenje in celotno ograjo. Vrednost celotne investicije je ocenjena na 1,5 mio eur. V letošnjem letu za investicijo namenimo 200.000 eur. (fotografija 11)

Ureditev kanalizacije na Malgajevi ulici

Zaradi dotrajanosti kanalizacijskega sistema in zaradi potrebe priključitve odpadnih vod načrtovane nove večstanovanjske zazidane »Soseske 21« bomo zgradili nov kanalizacijski sistem z ločenim fekalnim in meteornim vodom. (fotografija 12)

7
trasa kolesarske poti

8
trasa kolesarske poti

9
igrišče na Leški cesti

Okolju prijazna Mežiška dolina

V okviru projekta financiranega iz Evropskega sklada za regionalni razvoj bomo na več lokacijah ob večstanovanjskih stavbah uredili smetarnike (lesene panelne ograje), izvedli čistilno akcijo, ozaveščali otroke v vrtcu ter šoli glede ločevanja odpadkov ter jih vzpodbudili k okolju prijaznemu obnašanju.

Povezani za vse generacije

V okviru projekta financiranega iz Evropskega sklada za regionalni razvoj bomo kupili električni avto, ki bo namenjen brezplačnemu prevozu starejših in invalidnih občanov po sistemu »prostofer« oz. »sopotniki«.

Obnova mostu na Vogarjevem

Zaradi dotrajanosti lesenih mostnic bomo le-te zamenjali z novimi. (fotografija 13)

Ograja ob potoku Šumc na Mariborski cesti.

Ob desni brežini potoka Šumc pri blokkih na Mariborski cesti od št. 9 do 13 bomo namestili panelno ograjo. (fotografija 14)

Sočasno z začetkom izvajanja tekočih naložb pa je potrebno zaključiti investicije, ki so bile začete v prejšnjem letu in zaradi zime preložene v letošnjo gradbeno sezono.

Tako bomo v letošnjem letu dokončali projekt izgradnja sekundarne fekalne kanalizacije na območjih aglomeracije ID 8029 Mežica v okviru operacije **Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Meže – Občina Mežica**, s čimer bo na sistem odvajanja odpadnih voda in posledično čistilno napravo z ustreznim čiščenjem dodatno priključenih 216 PE (142 PE iz gospodinjstev, 33 PE iz dejavnosti in 41 PE iz industrije).

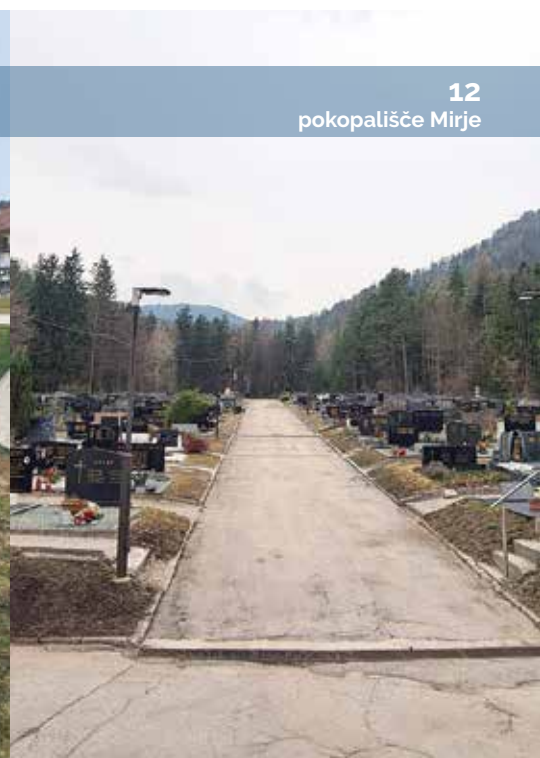
Po izgradnji javnega voda se bodo morali s hišnimi priključki na sistem priključiti gospodinjstva in industrija. S tem bo aglomeracija dosegla več kot 98 % obremenitev na javno gospodarsko infrastrukturo odvajanja in ustreznega čiščenja odpadnih voda.

10
igrišče na Poleni

11
igrišče pri Vrtcu Mežica

12
pokopališče Mirje

Na območju **Stržovega** bomo nadaljevali z izvajanjem naložbe v kanalizacijsko infrastrukturo. **Ločil se bo sistem odvajanja odpadnih vod**, gradi se nov kanalizacijski vod za odvajanje meteornih vod, ki bo potekal v obravnavani cestni površini in ob obronku pašnika mimo igrišča in se zaključil z iztokom v potok Škratkovec. S tem se bo razbremenil fekalni vod, ki je ob večjih padavinah povzročal nevšečnosti tamkajšnjim stanovalcem.

Zaključiti pa moramo še z izgradnjo **dvorišča – parkirišča v atriju Lenartove ulice med bloki**, ki bo tamkajšnjim prebivalcem omogočalo urejen dostop in parkiranje avtomobilov. V sodelovanju z Direkcijo RS za vode smo pripravili investicijsko in projektno dokumentacijo (s sofinanciranjem podjetij Calex-M d.o.o. in Ferolin, Štefan Lindenbaum s.p.) za protipoplavno ureditev Meže v Mežici v dolžini cca. 900 m, od km 20+260 (iztok levega pritoka Škratkovca) do km 21+160 (gorvodno od iztoka hudournika pri kopališču). V okviru izvajanja 3 mio eur vrednega projekta se bo s protipoplavnimi opornimi zidovi uredila brežina reke Meže in zgradil nov sodoben Roblekov most, po katerem bo potekal dvosmerni promet, na njem pa bosta umeščena tudi pločnik in kolesarska pot. Cilj projekta je zaščita tamkajšnjih stanovalcev in industrije pred poplavami in nova sodobna prometna povezava čez Roblekov most.

Z Direkcijo RS za infrastrukturo smo dosegli dogovor o **rekonstrukciji Podjunske ulice R III od križišča regionalne ceste skozi Mežico R II do cerkve**, v okviru katere se bo razširilo vozišče in umestil pločnik za pešce ter uredila javna razsvetljava.

Prav tako bo Direkcija RS za infrastrukturo od konca naselja **Stržovo do mejnega prehoda Reht v celoti obnovila in preplastila cestišče regionalne ceste R III**.

Izvedli pa bomo še več vrednostno manjših naložb, ki pa so prav tako zelo pomembe za dvig kvalitete življenja v občini.

Blaž Šaloven, direktor občinske uprave

13
Malgajeva ulica

14
most na Vogarjevem

15
trasa ograje ob Šumcu

Uvajalno e-usposabljanje za pripadnike Civilne zaščite

Pripadniki Civilne zaščite Mežica Primož Doler, Simon Arl, Boštjan Ipavic in Aleksander Jamnik, so se v januarju letos udeležili uvajalnega e-usposabljanja za pripadnike enot Civilne zaščite, ki je potekalo preko aplikacije MS Teams. Usposabljanje je obravnavalo tematike: Ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč, Organizacija in delovanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, Sistem radijskih zvez ZA-RE in ZARE+,

Osebna in vzajemna zaščita, Psihološki vidiki nesreč, Varnost in zdravje pri delu.

Pripadniki Civilne zaščite Mežica Uroš Vrčkovnik, Peter Peruzzi in Vesna Trdina pa so se v mesecu marcu, prav tako na daljavo, udeležili uvajalnega e-usposabljanja za pripadnike enot Civilne zaščite z naslednjimi tematikami: Ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč, Organizacija in delovanje sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, Sistem radijskih

zvez ZA-RE in ZARE+, Osebna in vzajemna zaščita, Psihološki vidiki nesreč, Varnost in zdravje pri delu. Pridobljena nova znanja bodo uporabljena in vključena v operativno delovanje enot za Zaščito in reševanje Občine Mežica.

Pridobljena nova znanja, bodo uporabljena in vključena v operativno delovanje enot za Zaščito in reševanje Občine Mežica.

Igor Pšeničnik
poveljnik OŠCZ Mežica

Nenad Donau prejel Zlati znak Civilne zaščite

NENAD DONAU UNIV. DIPL. VAR., SPEČ., JE PREJEL VISOKO PRIZNANJE ZLATI ZNAK CIVILNE ZAŠČITE.

Nenad vrsto let uspešno opravlja delo pri razvijanju in krepitvi organiziranosti in usposobljenosti sil za zaščito, reševanje in pomoč v Občini Mežica. Od leta 2011 dalje je član Občinskega štaba Civilne zaščite Občine Mežica. Učinkovito in vestno opravlja odgovorne operativne naloge v sistemu ZiR občine Mežica. Skupaj s poveljnikom OŠCZ Mežica sta operativno vzpostavila sistem ZiR v Občini Mežica. S svojo samoiniciativnostjo, vztrajnostjo, prodornostjo in doslednostjo je

omogočil razvoj sistema ZiR v Občini Mežica. Pomembno je prispeval k promociji in utrjevanju sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Sodeloval je pri številnih intervencijah ob naravnih in drugih nesrečah, ki so prizadele Občino Mežica (žledolom 2014, poplave 2012, epidemija koronavirusa COVID-19). Zavzema se za stalno usposabljanje in nadgrajevanje znanja pripadnikov sil za ZiR in vključevanju novih znanj v operativno delovanje enot.

Je predavatelj strokovnih vsebin s področja varnosti na konferencah, avtor strokovnih člankov v reviji UJMA in član mednarodnih strokovnih združenj.

Za potrebe sil za ZiR v Občini Mežica je vzpostavil Geografski informacijski sistem (GIS) in enotno evidenco hidrantnega omrežja.

Kot član štaba Civilne zaščite občine Mežica je leta 2020 in 2021 odigral pomembno vlogo pri operativnih dejavnostih OŠCZ Mežica

pri odzivu na epidemijo širitve koronavirusa COVID-19.

Je operativni gasilec I. stopnje in aktivno sodeluje pri izvajanju nalog javne gasilske službe PGD Mežica. Je soavtor sporazuma o čezmejnem sodelovanju z gasilskimi društvi v Občini Pliberk, Bistrica nad Pliberkom in Šmihel nad Pliberkom.

Zaveda se pomembnosti prenašanja strokovnega znanja na mlajše rodove in ga je vedno pripravljen deliti z drugimi v skupno dobro. Opravi delo, ki je in bo tudi v prihodnje za marsikaterega vzor in spodbuda.

Za dosežke pri delu na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je prejel priznanja bronasti znak CZ, srebrni znak Civilne zaščite. Je prejemnik priznanja »Zlati grb Občine Mežica«, priznanja Gasilske zveze Mežiške doline III. stopnje in spominskega znaka za požrtvovalnost v boju proti COVID-19.

Igor Pšeničnik, poveljnik OŠCZ Mežica

Vrnitev v Medgeneracijski center Mežica

Tako kot življenje v kraju, po vsej Sloveniji in tudi po svetu je v zadnjih dveh letih zamrlo tudi delo v Medgeneracijskem centru Mežica (MCM). Ljudje smo ostajali doma, zaprti med svojimi stenami, v strahu pred virusom, ki je jemal življenja predvsem starejših ljudi.

Skupine, ki smo do tedaj nemoteno delovale v Centru, smo naenkrat ostale brez druženj, učenja, dela, ki smo ga leta z veseljem opravljale in spoštovale. Praznina, ki je

zazevala v naša življenja, je bila kruta in za mnoge zelo boleča. Občutki osamljenosti, zavrženosti in nepotrebnosti so velikokrat spreminjali naš pogled na življenje. Ljudje

smo namreč socialna bitja, ki potrebujemo pogovor, stisk, objem. Če tega ni, zbolí duša.

Naša občutja v času epidemije lahko povzamemo

s prisposobo o samotnem drevesu.

»Sredi travnika stoji osamljeno drevo. Listja ni več na njem, veje so polomljene in suhe. Drevo ves čas bičajo veter, dež, toča, tudi sneg, vročina. Vedno bolj je upognjeno, viharnik, osamelec brez zaščite. V bližnjem gozdu pa rastejo drevesa z zelenimi vejami, z bogatimi plodovi, ravna in pokončna. Drevesa rastejo v družbi, veje se dotikajo ena druge, varujejo se med seboj in veter, dež, vročina jim ne morejo do živenga. Zato ostajajo zdrava in srce ti zapoje ob pogledu nanje.«

Tako živimo tudi ljudje.

MCM je pomemben dejavnik za rast ljudi. Vsi, mlajši in starejši, potrebujemo družbo, pogovor, druženje ob igranju šaha, pikada, slikanja in ob ustvarjanju izdelkov za dušo, večerno vadbo joge, prepe-

vanje, pridobivanje znanj od vsepovsod, miselne delavnice, ki v času staranja krepijo miselne funkcije. Najmlajši pa se v Centru povežejo s starejšimi, ki jih pogosto pocartljamo s palačinkami, flancati, sladkim pecivom in še s čim. Medgeneracijski center ponuja tudi prostore za različna predavanja, razstave in druge oblike druženja.

Skupina Lipa, ki že več kot 30 let deluje kot skupina za samopomoč v sklopu LUČKE KOROŠKE, se dobiva enkrat tedensko v prostorih MCM, kjer je vedno prijetno toplo in kjer so na voljo mnogi pripomočki za različne izdelke, kuhinja pa nudi možnosti za kuhanje čaja ali kave.

V zadnjih dveh letih, ki jim rečemo kar koronski časi, je bilo druženja v MCM zelo malo. Če se je le dalo, smo v trenutkih izboljšanja epidemiološke situacije, članice skočile v Center

in nadaljevale z delom po našem programu. Vse smo sledile v medijih podatkom o širjenju virusa, saj smo komaj čakale, da se spet vidimo, se pozdravimo in se spet česa naučimo. V današnjih časih se namreč vseživljenjsko učenje vedno bolj poudarja. Ste že slišali o modrosti starejših ljudi? Kaj je pravzaprav modrost? Je to bogato znanje, so to izkušnje ali pa je to sozvočje obojega? V mnogih pravljicah in mitih srečujemo modrost predvsem kot arhetip modre starke ali modrega starca. Modrost je lastnost človeka, ki je sposoben prodorno misliti in se v danih situacijah ustrezno odločati in ravnati. Modrost so tudi izkušnje, ki jih imajo starejši ljudje.

Svoj um ohranjamo in ga spodbujamo z miselnimi vajami, vajami koncentracije, pozornosti, opazovanja, orientacije, ko ob smehu in preizkušanju svojih

miselnih funkcij ohranjamo sposobnosti iz mlajših let. Vzpodbujamo branje in pripovedovanje prebranih vsebin, njihovo pomnenje, poseben poudarek pa namenjam o pisanju z roko, saj opažamo, da se mnogi v starejših letih z roko le še podpišejo. Pred kratkim je bil v Sloveniji ves teden posvečen pisanju na roko, saj vse več ljudi, predvsem otrok v šoli, piše le še na računalnik oz. tablico. Se še spomnite ur lepopisja v naših časih? Mnogi boste rekli, da gre pri tem za nostalgijo, kar pa ni res! Ste poskusili v zrelejših letih, kako drsi roka po papirju, koliko je v nas še fine orientacije in motorike? Lahko vsi preberejo našo pisavo, ko skačejo črke levo in desno, ko ne ločimo več M od N in podobno?

Na naših delavnicah izdelujemo marsikaj. Konec leta 2021 smo se zaradi zaprtja MCM znašle v hudi krizi, kdaj, kdo in kako izdelati novoletne voščilnice, ki so bile od nekdaj naša zadolžitev. Priznajmo si, da je lepo prejeti voščilnico, ki je narejena ročno, v katero je vloženo delo prijatelja in s katero je izražena njegova spretnost in je estetsko oblikovana. Taka voščilnica zelo redko roma v koš. Poznamo tudi zbiratelje naših voščilnic in to nam precej pomeni. V času epidemije smo uspele izdelati okoli 130 voščilnic, ki smo jih ustvarjale v treh korakih. Najprej smo tri članice izdelale vzorce, nato smo vse članice voščilnice izdelovale doma, na koncu smo skupaj preverile še končni videz voščilnic in jih po potrebi tudi popravile.

Voščilnice smo izdelovale za MCM, DU Mežica, prejeli pa so jih starostniki v obeh koroških domovih za starejše in skupine za samopomoč LUČKA KOROŠKE.

Ko se je sredi poletja epidemija rahlo umirila, smo uspeli tudi izpeljati 20. medgeneracijski TABOR skupin starih ljudi za samopomoč v Radencih, kjer gostujemo že peto leto zapored.

STAREJŠE LJUDI, KI DOMA OSAMLJENI PREŽIVLJATE MODRA LETA SVOJEGA ŽIVLJENJA, VABIMO, DA NAS OBIŠČETE IN SKUPAJ Z NAMI OBOGATITE DNEVE. Z NAMI IN PRI NAS ENOLIČNIH DNI NI.

**Članice skupine
LIPA iz Mežice**

PROJEKT VIŠKI HRANE

Po vzoru dobre prakse Medgeneracijskega centra Ravne na Koroškem so se lani tudi v Mežici odločili za projekt razdeljevanja viškov hrane našim občanom.

Že dobro leto vsak četrtek prostovoljni gasilci obiščejo 8 koroških prodajnih podjetij, kjer prevzamejo hrano, ki jo prodajalne izločijo iz prodaje, vendar je še vedno uporabna. Nato hrano v Medge-

neracijskem centru Mežica razporedijo v pakete, ki jih predajo občanom oziroma jih prostovoljni gasilci peljejo na dom tistim, ki sami ne morejo ponje.

Projekt vodi koordinatorka dejavnosti v Medgeneracijskem centru Mežica, glavno delo v zvezi z razdeljevanjem hrane pa opravita s prostovoljko Rdečega križa. Občasno pomagajo še tri druge prostovoljke, članice Medge-

neracijskega centra.

Za prostovoljce je seveda obvezno upoštevanje vseh higienskih standardov in navodil za preprečevanje okužb s COV19, ki se jih vestno držijo.

Koordinatorica na vprašanje, kdo je upravičen do paketov hrane, pove, da lahko občani, ki zaradi družinskih in osebnih situacij in stisk potrebujejo pomoč, oddajo vlogo na se-

dež MCM, kjer se vloga pregleda. V primeru, da se vlogi in prošnji ugodi, se s stranko sklene dogovor. Vodi se evidenca gospodinjstev, ki prevzemajo hrano – takih je 28, občasno po hrano prihajajo 3 gospodinjstva. Vse evidence

o prejemu hrane iz trgovin, evidence o razdeljeni hrani in uporabnikih se oddajajo na sedež Koroškega Medgeneracijskega centra, kjer koordinator skrbi za vodenje projekta in sodelovanje med razdeljevalci, trgovinami in

Lions klubom Koroška.

Hrana, ki jo trgovine izločijo iz prodaje, je iz tedna v teden različna. Veliko je kruha in drugih pekovskih izdelkov, včasih dobijo cele torte, meso, sadje, zelenjavo, mleko, mlečne izdelke, slane in sladke prigrizke ... V lanskem letu so v Mežici tako razdelili skoraj tona in pol hrane.

V projektu Viški hrane Medgeneracijski center Mežica sodeluje z naslednjimi podjetji: Hofer Prevalje, Lidl Ravne na Koroškem, Spar Prevalje, Spar Ravne na Koroškem, Tuš Čečovje, Tuš Ravne na Koroškem, Pekarna Ravne in Koroške pekarne.

Jerneja Vertačnik

Skupinski pohodi PO MEŽIŠKIH HRIBIH

Mežica ima veliko potenciala za pohodništvo. Naš domači kraj je obdan s hribi, nad njimi pa se vzpenja mogočna gora Peca. S pomladanskim vremenom se narava obarva zeleno in ker se pohodne poti začnejo taliti, so kot nalašč za rekreacijo.

V okviru turističnega razvoja v Mežici, se bo z letošnjim letom natančneje začelo snovati in markirati pohodne poti. Že nekaj let pohodne ture vodi krajanka Tatjana Smuk. Te so namenjene vsem, ki se radi ukvarjajo s pohodništvom, družijo s sokrajani in tudi tistim, ki bi se radi sprehodili po mežiškem hribovju, pa so jim poti še neznane.

Udeleženci skupnih pohodov se nekaj sobot v letu ob lepem vremenu zberejo pred pošto v Mežici in krenejo na pot, da osvojijo izbrane vrhove. V navado je prišlo, da se med vsakim pohodom naredi daljša pavza za čaj in prigrizke, ki jih v sklopu projekta pripravi vodnica. Vsak pohodnik prejme knjižico, v katero se sproti beležijo osvojeni vrhovi. Kdor zbere vse,

dobi na zadnjem pohodu skromno darilce.

»Vključiti želimo aktivne kot tudi manj aktivne krajane. Skupina se na pohodu prilagaja vsakemu, ki nima veliko pohodniške kondicije.« pravi izvajalka projekta Tatjana Smuk.

Da bi pohodi ostali zanimivi, se sproti izbirajo drugačne poti. Skupina v sedmih srečanjih prehodi vse večje hribe okoli Mežice. Tako se imajo udeleženci priložnost spoznati s potmi, ki se raztezajo vse od Gorne do Šumahovega vrha ter od Kranjčevega vrha do Volinjaka, nazadnje pa osvojijo še Hamunov in Kozlov vrh.

Zaradi zdravstvenih ukrepov proti covidu-19 skupina v zadnjih dveh letih ni uspela osvojiti vseh vrhov. Kljub temu je Tatjana polna upanja, da bo projekt možno v celoti izpeljati letos. Pohodi se bodo začeli, kot že tradicionalno, z ogledom cvetočih avrikljev na Duklesu.

Vodnica ponovno vabi udeležence preteklih let, da se pridružijo skupnim pohodom, še posebej pa želi nagovoriti tiste, ki se jih še niso udeležili, da se priključijo.

Vesna Plemen

Fotografije: Tatjana Smuk

KAKO SE LAHKO ZAŠČITIMO PRED KLOPI?

- Klopi se nahajajo predvsem **v gozdni podrasti, v grmovju vlažnih mešanih gozdov, v travi** in celo na vrtu.
- **Repelent** proti klopom namažemo na kožo ter poškropimo oblačila.
- Oblecimo **majico z dolgimi rokavi in dolge hlače** ter spodnji del hlačnic, pri gležnjih, zatlačimo v čevlje ali čez hlačnice poveznemo nogavice.
- Oblačila naj bodo **svetle barve**, da klopa na oblačilih lažje opazimo.
- Po vrnitvi iz narave natančno **pregledamo telo, se stuširamo in umijemo glavo**.
- Najbolj učinkovit ukrep za zaščito proti klopnemu meningoencefalitisu je **cepljenje**.

Od leta 2019 se odrasli, stari 49 let (generacije 1970, 1971, 1972 in 1973), proti klopnemu meningoencefalitisu lahko cepijo pri izbranem zdravniku v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ). Cepljenje v breme OZZ pripada tudi otrokom, starim tri leta (letniki 2016, 2017, 2018 in 2019) cepljenje lahko opravijo pri izbranem pediatru.

SAMOPLAČNIŠKO CEPLJENJE PROTI KLOPNEMU MENINGOENCEFALITISU JE MOGOČE PRI IZBRANEM ZDRAVNIKU IN NA OBMOČNIH ENOTAH NIJZ. NA NIJZ OE RAVNE NA KOROŠKEM SE JE NA CEPLJENJE POTREBO PREDHODNO NAROČITI. TO LAHKO STORITE OD PONEDELJKA DO ČETRTKA, OD 11. DO 14. URE IN V PETEK OD 11. DO 12. URE, NA TEL. ŠT. 02 87 05 608.

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

KAKO LAHKO PREPREČIMO VBOD KLOPA ?

Človek dobi klopa, ko oplazi npr. grmovje in ga klop zazna s svojimi čutili. Med zadrževanjem v naravi je pomembno, da uporabljamo svetla oblačila iz gladkega materiala, ki klopom onemogočajo, da bi se oprijeli. Odkrite dele telesa večkrat premažemo s snovmi, ki odganjajo mrčes (repelenti). Ko se vrnemo domov je pomembno, da

opravimo temeljit pregled telesa. Posvetimo se predvsem poraščenim delom telesa, kožnim gubam, uhljem, pazduham in dimljah.

KAKO ODSTRANIMO KLOPA IZ KOŽE?

Če klopa opazimo, ga odstranimo takoj. Klopa primemo s koničasto pinceto čim bližje koži in ga z enakomernim gibom izvlečemo. Pomembno je, da ga ne primemo za telo,

temveč za glavico. Stisk telesa lahko namreč pospeši izločanje okužene slin v kožo. Če deli klopa ostanejo v koži, tudi te čimprej odstranimo.

Na klopa ne dajemo olja, alkohola in drugih tekočin, ker je verjetnost za okužbo pri takem odstranjevanju večja. Po odstranitvi klopa očistimo kožo z alkoholom ali pa kar z vodo in milom.

Valerija Glavica, dipl.m.s.
NIJZ OE Ravne na Koroškem

Kako odstranimo klopa?

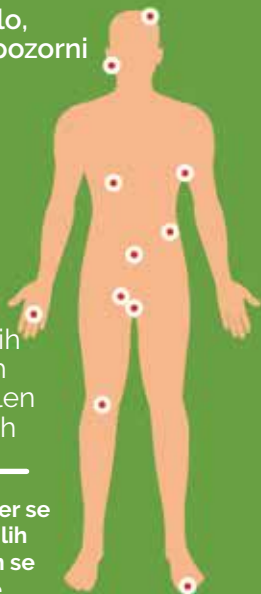
Klopa primemo s koničasto pinceto čim bližje koži in ga z enakomernim gibom izvlečemo. Pomembno je, da ga ne primemo za telo, temveč za glavico. Stisk telesa lahko namreč pospeši izločanje okužene sline v kožo. Če deli klopa ostanejo v koži, tudi te čim prej odstranimo. Po odstranitvi klopa očistimo kožo z alkoholom ali pa kar z vodo in milom.

V primeru vboda klopa je priporočljivo, da ga odstranimo čim prej.

Kam se klopi namestijo?

Pregledamo celo telo, še posebej pa smo pozorni na naslednja mesta:

- lasišče
- za uhlji
- pod pazduho
- pod prsmi
- okoli pasu
- v popku
- v dimljah
- na intimnih predelih
- med prsti na rokah
- na zadnji strani kolen
- med prsti na nogah

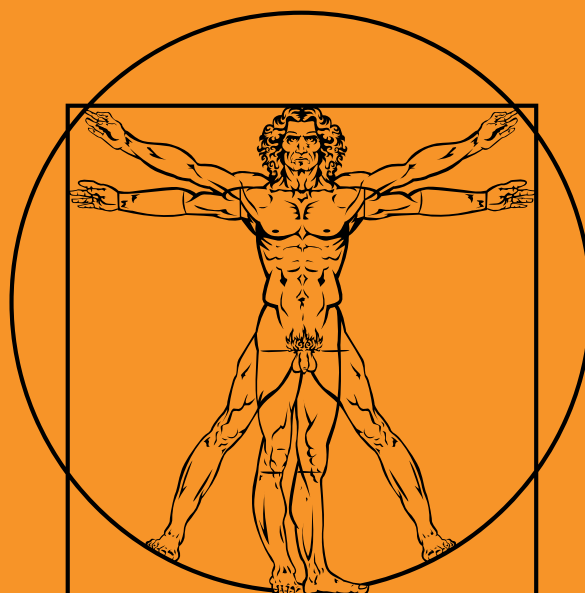
Pregledujemo se redno, ker se klop lahko skriva v oblačilih ali drugje v stanovanju in se na naše telo prisesa šele kasneje, čez kakšen dan ali dva.

Mesto vboda klopa opazujemo še vsaj mesec dni po odstranitvi klopa. V primeru pojava značilne rdečine na koži, ki se širi in v sredini blede, se posvetujte s svojim izbranim zdravnikom.

6 LET DRUŠTVA Šola zdravja v Mežici

Začelo se je leta 2009, ko je bilo Društvo Šola zdravja vpisano v register društev in sicer v občini Domžale, kjer so ustanovitelji društva uredili pisarno – sedež društva. Kot program za delovanje društva je bil pripravljen vadbeni koncept »1000 gibov«, to je sistem telovadnih vaj – sestavljen po kriterijih medicinske stroke – morda pa tudi nekoliko povzet po jogi in tibetanskih vajah – s katerimi dejansko razgibamo celo telo v odmerjenem času 30 minut. Že v osnovnem konceptu te telovadbe je bilo določeno, da te vaje izvajamo zjutraj in nekje na prostem, načeloma vse dni v letu, v vseh letnih časih, v vsakem vremenu. Pobudniki te telovadbe so s priročnikom z opisom vaj poučili osebe, ki so postale voditeljice / voditelji skupin ljudi, ki so to vsakodnevno jutranjo telovadbo sprejeli kot svoj način življenja.

Skupine so bile najprej organizirane v Domžalah in okolici, kmalu potem v Piranu. Z izjemno prizadevnostjo voditeljic / voditeljev društva se je ta dejavnost razširila po vsej Sloveniji: danes imamo jutranjo telovadbo v 80 občinah, kjer je organiziranih 230 skupin, sodeluje pa 4900 članic / članov Društva Šola zdravja. Še vedno se ustanovljajo nove skupine, no, katera od skupin zaradi odstopa članov, tudi preneha delovati. Kot prepoznavni znak društva je bila izbrana oranžna barva, imamo primerna oblačila – oranžne majice in jopice – in tako s kančkom optimizma vstopamo

v naš vsakdan, ki je – bog pomagaj – v zadnjih dveh letih večkrat tudi precej turoben.

Pred šestimi leti – marca 2016 – smo telovadno skupino Društva Šola zdravja ustanovili tudi v Mežici. V skupni nas je 30 članic, v posameznih letih nas je bilo več ali maj, sodelovala sta tudi dva gospoda, ki sta nas v teh »virusnih« časih zapustila, upamo, da le začasno. S pogumom ob ustanovitvi in vztrajnostjo pri vodenju in vzdrževanju naše telovadne skupine se je zelo izkazala Hedvika Blatnik, voditeljica naše skupine, pri vsakodnevem vodenju vaj vestno sodeluje Ida Breznik, pred tem virusnim obdobjem sta vaje vodili tudi Irma Makuc in Meta Vinkl. V organizaciji skupine sodelujemo tudi druge članice: za naše denarne zadeve nadvse vestno skrbi Jožica Kotnik, pod njenim nadzorom nam od naših skromnih prispevkov denarja za kavico nikoli ne zmanjka.

Anica Ipavic speče najlepšo belokranjsko potico ob naših praznovanjih, ko nas s sladkim pecivom razvajajo tudi Mojca Šumah, Marina Štrikar in Krista Kasnik.

Ob ustanavljanju naše telovadne skupine smo nekaj denarja pridobili od podjetij v naši okolici in iz občinskega proračuna, tako, da

smo se lahko opremile s prepoznavnimi oranžnimi oblačili. Za te prispevke, ki nam jih je prizadevno pomagala zbrati Zdenka Pervišič, se vsem donatorjem lepo zahvaljujemo. Naša zimska oblačila seveda dopolnimo tudi s kaptami, večinoma smo si jih izdelale same, posebej pa se je pri tem izkazala Zdenka Krajnc. Ob neki priliki je splekla 15 metrov oranžne vrvice za naše okraske.

V društvu imamo takšen red, da vsakodnevno po vadbi zapojemo našo himno. Avtorici te pesmice sta Andreja Abraham in Milena Konečnik, ki sta v začetku tudi sodelovali.

V naši telovadni skupini se razvijajo iskreni, prijateljski odnosi: morda smo z izrazi sočutja malce vendarle omilili žalost članu skupine, ko se je moral posloviti od žene, in članici, ki jo je nenadoma zapustil mož. Od lepših priložnosti pa naj omenim prijetno posedaenje ob kavici, s katero nam je na svojem vrtu postregel Štefan Šumah, seveda je to bilo še tedaj, ko se – zaradi virusa – še nismo drug drugega izogibali. Posedeli smo kar do malice, kar je bila svojčas prepoznavna ura dneva. Nepozaben je bil tudi naš zimski izlet na Peco v decembru 2019, ko smo obiskale božični sejem – kot se pohvalijo organizatorji – na najvišjem nivoju. Z vlakom iz Prevalj smo se

odpravile na izlet v Maribor. Udeleževale smo se tudi društvenih srečanj, letnih občnih zborov društva, v Piranu in potem tudi v Velenju. Imeli smo lepe dneve. No, ko bo enkrat konec tega virusnega obdobja, bomo doživele še marsikaj lepega, saj je očitno, da se bo naša telovadba še nadaljevala. Marija Breznik, Ana Kumer, Metka Hribernik, Damijana Vertačnik, Lenka Pandel, Iva Hrastnik, Zora Burjak, Lojzka Beondič le redko izpustijo te vaje. Pridružila se nam je Cvetka Dimec, ki nas oskrbi tudi z zdravilnimi čebelarskimi pridelki, Zofija Pečovnik je pa itak mnogim ljudem znana po svoji dobrotljivosti in stalni pripravljenosti pomagati ljudem. Silva Polajner nam že ob prihodu s prijaznim nasmehom polepša jutro, Anica Matkovič se nam sedaj pridruži le ob posebnih priložnostih, Marta Pechaček pa ne telovadi več, oranžno jopico pa si še zmeraj rada nadene.

Bom zabeležila še nekaj števil: v teh šestih letih je bilo 1440 dni telovadbe, po pol ure dnevno, vsako leto 120 ur telovadbe, skupaj do sedaj torej 720 ur (no, nekaj »plavih« bi odštela). Tako zelo vestno sledimo priporočilom strokovnjakov za varovanje zdravja, ki nam vsakodnevno gibanje skrbno priporočajo. Morda pa zato le malo manj obremenjujemo zdravstveno službo. Tudi skozi to »viru-

sno« obdobje smo se – do sedaj – kar dobro izvlekle.

Dejavnosti Društva Šola zdravja v zvezi z organiziranjem in vodenjem skupin izvajamo seveda prostovoljno, Društvo Šola zdravja ima status prostovoljne organizacije. Program Društva Šola zdravja je bil prepoznani kot oblika športne dejavnosti, tako je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport našemu društvu podelilo status nevladne organizacije v javnem interesu na področju športa.

Ministrstvo za zdravje pa je Društvu Šola zdravja podelilo status humanitarne organizacije. Tako je naše društvo vpisano tudi v razvid humanitarnih organizacij.

V smislu omenjenih registriranih dejavnosti pripravlja vodstvo Društva Šola zdravja projekte za promocijo in razvoj dejavnosti društva, ki so sprejeti in torej tudi plačani od obeh omenjenih ministrstev. Tako lahko profesionalni sodelavci v vodstvu društva skrbijo za redno obnavljanje znanja o naših telovadnih vajah in organizirajo promocijske dogodke društva v okoljih, kjer te telovadbe še ni. Dejavnost društva podpirajo tudi občine, kjer delujejo te skupine.

Članice naše skupine smo sodelovale pri us-

tanavljanju telovadne skupine Šola zdravja na Ravnah na Koroškem, kjer sedaj že nekaj let uspešno telovadijo. Črnjank nam do sedaj še ni uspelo navdušiti za vsakodnevno telovadbo, čeprav bi gospa županja ta projekt z veseljem podprla. Se nam pa sedaj vsak dan pridruži gospa iz Rudarjevega, ki bo morda pobudnica nove skupine.

Prijazno bomo sprejeli vsakogar, ki bi si želel po naši telovadni metodi in v naši družbi zagotoviti pravo mero gibanja in dobre volje za vsak dan. V Mežici je sedaj tudi že veliko priseljenih ljudi. Vabljeni, da se nam pridružijo, saj bi si s sodelovanjem v naši skupini moda olajšali vzpostavljanje socialnih stikov v no-

vem okolju. V nekaterih občinah te skupine Šola zdravja zelo dobro sodelujejo z Društvi upokojencev, ki svojim članom priporočajo sodelovanje pri vsakodnevni telovadbi, ki je namenjena predvsem starejšim ljudem. Morda bo tudi ta opomba sprejeta kot predlog za sodelovanje, saj v Mežici že skoraj vsaka četrta oseba spada v skupino »starejših«.

Vabljeni, da se nam pridružite vsako jutro ob pol osmih na travniku za Glasbenim domom. Prostora je dovolj.

Vida Potočnik

Fotografije: Hedvika Blatnik

**6 LET DRUŠTVA
Šola zdravja
v Mežici**

TEQBALL

NAMIZNI NOGOMET

Najprej vas lepo pozdravljamo in se vam na kratko predstavljamo. Smo novo nastala športna organizacija »Športno združenje TEQBALL zveze Slovenije«, ki se je ustanovila v mesecu juniju 2020 z ustanovno skupščino, ki je potekala v Slovenj Gradcu. Postali smo tudi polnopravna članica svetovne TEQBALL zveze FITEQ in priznani s strani Slovenskega olimpijskega komiteja OKS.

Kaj sploh je TEQBALL šport? TEQBALL šport je nastal na Madžarskem leta 2014 in je v tem obdobju do danes pritegnil v svoje vrste že ogromno število igralcev z vsega sveta. Trenutno je registriranih že 132 nacionalnih zvez, ki so včlanjene v FITEQ, registriranih je preko 2000 klubov po svetu, organizirana so bila že štiri svetovna prvenstva (2017, 2018, 2019, 2021), FITEQ je član 3 kontinentalnih olimpijskih zvez (OCA, ANOCA, ONOC), ima polnopravno članstvo GAISF. Naslednje leto bo TEQBALL na programu 2. evropskih olimpijskih iger v

Krakowu na Poljskem. Dobil je status morebitnega novega športa na olimpijskih igrah v Los Angelesu 2028 (trenutno še ne kot olimpijski šport).

Igra poteka na posebej ukripljenih mizah med dvema ali štirimi igralci (moške dvojice, ženske dvojice, mešane dvojice ali single). Je primeren za predstavnike obeh spolov. Pravila igre omogočajo igralcem največ tri dotike, preden žogo vrnejo nasprotniku na drugo stran. Igra se do največ 3 sete, vsak set do 12 točk. Razvile so se še druge oblike igre TEQBALLA – lahko se igra

namizni tenis, tenis z mehкими loparji, odbojka, rokomet, igra kot »ti loviš«, primeren je tudi za šibkejšje ljudi v naši družbi – invalide ... Je vsestransko zanimiv za vso populacijo od otrok do odraslih.

S polnopravnim članstvom v svetovni TEQBALL zvezi FITEQ, bi radi razširili šport po Sloveniji med različne športne navdušence. Z leti in večjim članstvom v zvezi bomo organizirali različne turnirje in tekmovanja po Sloveniji, ki se bodo nato štela za slovenski pokal oz. državno prvenstvo. Glede na to, da

se ta šport zelo širi po svetu in se vanj vključuje vse več igralcev iz različnih držav, je eden izmed ciljev FITEQ-a, da postane olimpijski šport. In v prihodnosti želimo tudi sestaviti lastno reprezentanco, ki bi zastopala Slovenijo na največjih tekmovanjih.

Letos smo dobili v organizacijo EVROPSKI POKAL v teqballu z nagradnim sklantom 30.000 € ter ADIDAS TROPHY z nagradnim sklantom 100.000 €. Pokrije ga Svetovna zveza FITEQ, mi smo soorganizatorji. Prvi v seriji turnirjev bo 20. marca na

Prevaljah na stadionu NK Korotan. Vabljeni, da pridete s svojo ekipo ali več igralci. Imeli bomo moške dvojice in mešane dvojice (moški – ženske). V kolikor bo velik odziv, bomo naredili ločeno še kategorijo ženske dvojice.

Z večjim številom vključenih klubov bo zveza postala močnejša in nivo tekmovanj, ki bodo potekala pod našim okriljem, bo postal kvaliteten in zanimiv. Lani in predlani (pred »korona krizo«) smo že začeli s turnirji na Koroškem in odziv je bil kar velik. Zdaj bi želeli razširiti aktivnosti še drugje po Sloveniji.

V kolikor vam je bila kratka predstavitev všeč, vas vabimo, da nas kontaktirate in se pogovorimo bolj podrobno.

S spoštovanjem.

P.S.: »Nismo konkurenca nogometu, ampak samo popestritev in dopolnilni šport v vašem trenažnem procesu«!

Predsednik Športnega združenja TEQBALL Slovenije
Željko Gabrovec

Na fotografijah utrinki preteklih turnirjev teqballa na stadionu NK Korotan Prevalje, avtor Andraž Kugovnik Bregoš.

TEK NA SMUČEH V MEŽICI

Tek na smučeh je že od nekdaj znan kot ena najbolj zdravih oblik rekreacije. Primeren je za ljudi vseh starosti, ne glede na stanje kondicije.

Ker želimo v kolektivu JKZ Narodni dom Mežica ta šport približati tudi občanom Mežice in vsem drugim obiskovalcem, smo v decembru, takoj, ko se snežne razmere to dopuščale, v Mežici uredili dve progi za tek na smučeh.

Ena od prog je bila urejena na stadionu v Športnem parku Mežica. Smučarsko-tekaška proga v dolžini 730 m je bila urejena v klasični in drsalni tehniki. Primerna je bila za vse starosti, tako za popolne začetnike kot izkušene tekače. Na tekaški progi na stadionu, je bil tek na smučeh v torkih

in četrtek možen tudi pod reflektorji. Predvsem tek pod reflektorji se je izkazal za zelo popularnega, saj so v Mežico hodili tekači z vse Koroške. Proga v Športnem parku pa je bila ena od le štirih urbanih smučarsko tekaških prog v Sloveniji.

Druga smučarsko tekaška proga pa je bila urejena na naravnem terenu nad Mežico, na Ručnikovem. Proga na Ručnikovem, v dolžini 1050 m, je bila urejena v klasični in drsalni tehniki. Teren na Ručnikovem je bil primeren za vse starostne kategorije in vse

tipe tekačev, od najmlajših začetnikov do izurjenih rekreativcev.

Progi sta bili redno vzdrževani in zaradi nizkih temperatur v odličnem stanju kar dolgo časa. Uporaba smučarsko tekaških prog v Športnem parku Mežica in na Ručnikovem je bila za vse uporabnike brezplačna, za kar gre zahvala zasebnemu donatorju, ki je s svojimi sredstvi omogočil vzdrževanje obeh prog.

**Kolektiv
Narodnega doma Mežica**

Koroški Outdoor film festival beležil 10. obletnico

V letošnjem februarju je Narodni dom Mežica ponovno gostil KOFF, ki je bil že deseti po vrsti.

Ideja za ta zanimiv in zelo dobro sprejet dogodek se je porodila v letu 2012, ko je njen snovalec Boštjan Lesjak razmišljal o načinu praznovanja okroglega rojstnega dne. Tako ni bilo naključje, da je kot velik ljubitelj narave in z njo povezanih dejavnikov bil priča mnogim podobnim festivalom predvsem pri naših severnih sosedih in želel to prenesti tudi v domače okolje. Podpisana pogodba z matičnim Bovškim festivalom BOFF v januarju 2012 je botrovala temu, da je, le nekaj tednov za tem, bil objavljen prvi KOFF in takrat s kratko, a solidno

reklamo napolnil skoraj polovico dvorane ND. Z leti je festival rasel in postal kot Občni zbor domačih outdoorovcev oziroma vseh uporabnikov »nekoristnega sveta«, kot to radi rečemo. Leta pripeljejo do novih doživetij in spoznanj in žal je KOFF vključeval tudi nekaj »težje vsebine«, katere cilj je bil, da se na primeren način spomnimo pomembnih oseb v outdooru in hkrati dosežemo opomin vsem nam, da je življenje pač minljivo in ga je potrebno skrbno varovati, a vsekakor živeti!

S takšnim festivalom ni malo dela in tudi ne stroškov in le 3 članska ekipa se želi v bodoče nekoliko okrepiti, da bo elana in idej dovolj še za nadaljevanje res kvalitetnega in

lepo sprejetega eventa, ki bo lahko postal tudi del turistične ponudbe kraja, ki končno kaže zanimanje za tovrstno gospodarsko panogo.

Ob tej priložnosti pa le še poziv vsem tistim, ki svoje podvige in doživetja v naravi snemate. Poskusite sestaviti dve ali tri minutni prispevek, ker najbolj veseli smo akcije domačih akterjev, ki nam vsakič dokažejo, da se tudi brez budgeta in vrhunske snemalne opreme lahko naredi zgodba za veliko platno.

Vabljeni v februarju prihodnjega leta na novi KOFF!

Lan Lesjak

Fotografije: Miran Žlebnič

VESELI DECEMBER v Mežici 2021

Konec lanskega leta se je v Mežici po letu dni pavze ponovno odvijal Veseli december, ki je bil tokrat izpeljan pod okriljem JKZ Narodni dom Mežica v sodelovanju z Občino Mežica. Organizatorji smo se v teh kriznih časih zelo trudili in izpeljali dogodke Veselega decembra 2021 v skladu s takrat aktualnimi ukrepi.

Organizatorji so želeli kljub takratnim strogim odlokom Vlade Republike Slovenije Mežičanom in ostalim obiskovalcem vsaj malo polepšati in popestriti decembrsko vzdušje, zato so bili, koncerti skupine Mrfy, Slavka Ivanciča in

Hamo & Tribute 2 Love izpred platoja predstavljene v Narodni dom. Zaradi aktualnih ukrepov tudi ni bilo gostinske ponudbe. Je pa že tradicionalnega zakuhančka zamenjal "žaklček" kostanja.

foto: Narodni dom

foto: Jure Ogrin

foto: Marko Alprner

foto: Marko Alpner

foto: Marko Alpner

foto: Narodni dom

V OKVIRU VESELEGA DECEMBRA 2021 SMO TAKO LAHKO UŽIVALI NA MNOGIH KONCERTIH IN PREDSTAVAH.

Za začetek prireditev, so nas v predstavi Ženska: ljubezni, izgube, obleke nasmejale igralka Špas teatra. V predstavi smo lahko prisluhnili zgodbam prijateljic in sorodnic o življenjskih prelomnicah, o 'pravem času', poroki, ločitvi, zbliževanjih, razhajanjih in odhajanjih, pa vse do tega, kako postaneš babica in še ducatom drugih – vse nas učijo, kako se oblikuje ženska.

Ob upoštevanju ukrepov za zajezitev in preprečevanja širjenja Covid-19 smo se v Narodnem domu Mežica potrudili otrokom pričarati vsaj malo čarobnega vzdušja pred prihajajočimi se prazniki. V okviru Veselega decembra 2021 so se lahko otroci zabavali na kar dveh otroških predstavah. Prva je bila predstava Pika piše Božičku. Pika Nogavička je s svojimi

domislicami in vragolijami nasmejala otroke. Po koncu predstave pa jih je s svojim obiskom razveselil še Božiček.

Kot drugi pa so otroke razveselili člani KD Šok teater Mežica. Za otroke so pripravili kar dve uprizoritvi in sicer pravljico Kraljična na zrnu graha in Špicparkeljč. Šok teatrovci so tako otroke kot njihove starše dodobra nasmejali in jim pričarali pravljico vzdušje.

Koncertni del veselega decembra je otvorila novomeška indie rock skupina MRFY. Njihova glasba je produkt skupnega veselja do ustvarjanja glasbe in odkrivanja vseh kotičkov kamor jih le-ta lahko odpelje, v upanju da bi zgodbe skrite v njihovih skladbah dosegle tudi druge. Mrfyji so dodobra ogreli veliko dvorano Narodnega doma in pripravili oder za ostale nastopajoče.

Nadaljevali smo s predstavo Klemna Slakonje & Small banda: Ni da ni. Klemen Slakonja ni le odlični igralec in interpret, ampak tudi izje-

foto: Jure Ogrin

foto: Marko Alpner

foto: Narodni dom

men pevec, ki je ob spremljavi Igorja Leonardija, Tadeja Kampla in Janeza Gabriča, poskrbel za zabaven glasbeni večer, poln znanih melodij in iskrivega humorja.

Ljubitelji slovenskih zimzelenih uspešnic smo prišli na račun na koncertu Slavka Ivančiča. Nekdanji član legendarnih skupin Faraoni in Bazar, danes pa pevec z uspešno samostojno kariero je v Narodnem domu prepeval številne zimzelene uspešnice ter dodobra navdušil mežiško občinstvo.

Dogajanje v okviru Veselega decembra v Mežici 2021 smo zaključili s koncertom skupine Hamo & Tribute 2 Love. Ljubljanski blues rockerji so z vrhunsko predstavo in nepozabnim vzdušjem, ki so ga ustvarili, dokazali, zakaj so eni najbolj priljubljenih izvajalcev na slovenskem glasbenem prizorišču.

V okviru Veselega decembra v Mežici 2021 so se poleg dogodkov v Narodnem domu odvijali še nekateri drugi dogodki. V Medgeneracij-

skem centru Mežica so nam člani in članice Društva invalidov Mežiške doline – podružnice Mežica – praznične dneve posladkali s peko in pokušino potice, Skupina ustvarjanja in druženja ob kavi – Kristina Kasnik in Marta Pechačec pa s peko in pokušino piškotov. Člani kluba Off road Koroška pa so že tradicionalno otroke razveseljevali kot Božički na štirikolesnikih.

Kljub vsem omejitvam in preprekam smo prepričani, da smo vsem obiskovalcem pričarali vsaj malo prazničnega vzdušja. Ko pogledamo nazaj, smo glede na razmere s potekom dogodkov zelo zadovoljni, zato bomo tudi v prihodnje nadaljevali v tej smeri. Potrditev, da je bil Veseli december 2021 odlično izpeljan, pa smo dobili tudi od širše javnosti.

Se vidimo na sedežih kulture!

Kolektiv Narodnega doma Mežica

Novičke iz Narodnega doma

Rudi Bučar Trio

V četrtek, 10. 3. 2022, nas je v Narodnem domu zabaval Rudi Bučar Trio, ki ga sestavljajo Rudi Bučar (glas, kitara), Goran Krnac (tuba, topotalnik, tamburin) in Anže Vrabc (klavir, hammond). Rudi Bučar je istrski trubadur in večkratni zmagovalec festivalov, diplomirani glasbenik, kitarist samouk, pevec in avtor, ki ga najprej in najbolj poznamo po istrskih ljudskih napevih, ki jih preoblači v svojstveno glasbeno preobleko. Dodobra je navdušil tudi mežiško občinstvo

Foto: Jure Ogrin Photography

Šentorita

Predstava Občine Mežica za ženske.

Marec je mesec, ki je v veliki meri posvečen ženskam in materam, saj sta jim v tem mesecu namenjena dva praznika – dan žena in materinski dan. V počastitev meseca žensk je na predvečer materinskega dne, 24. 3. 2022, Občina Mežica povabila vse občanke v Narodni dom na ogled komedije Šentorita. Zbrane je najprej pozdravil župan Dušan Krebel, nato pa so jih slabo uro in pol zabavali igralci Gledališke skupine KD Črneče.

Foto: Kolektiv Narodnega doma Mežica

KD Šok teater Mežica: **Naj gori!**

Za nami je leto polno izzivov in viharnih dni, ki niso prizanašali nikomur. Ena izmed prvih žrtev udara epidemije je bila zagotovo kultura. »Ukinjena« čez noč je za dobro leto popolnoma zaprla svoja vrata oziroma dihala na škrge v poplavi absurdnih (smiselnih in nesmiselnih) rigoroznih ukrepov. Kulturni sedeži so samevali, koncertna prizorišča so donela v mučni tišini, ljudje smo stradali umetnosti in kvalitetne zabave.

Ljubiteljska kultura, ki je pomemben gradnik vsake lokalne skupnosti kot prostor sproščenega druženja, odmika od vsakdanje rutine in negovanja človečnosti, je bila prav tako močno zaznamovana. Društva smo bila primorana ustaviti vse tekoče projekte, delno je bilo ukinjeno financiranje iz naslova javnih razpisov, prepovedana so bila vsakršna druženja.

Kljub temu v Šok teatru nismo počivali. Po mukotrpnih logističnih izzivih smo v decembru 2021 v Narodnem domu Mežica uspeli izvesti premiero otroške predstave z naslovom Pravljičice. Zelo smo bili veseli, da smo skupaj z vami po dolgotrajni pavzi

uspeli ponovno prižgati iskrico odrske magije. Adaptacijo in režijo pravljic Kraljična na zrnju graha in Špicparkelj (avtorjev bratov Grimm in C.H. Andersena) je prevzel Peter Rubin, nastopili pa so Barbara Jelen, Tamara Rutnik, Liza Pušnik in Vitan Strmčnik. Hvala otrokom in njihovim staršem za množičen obisk in za izkazano podporo! Radi bi se zahvalili tudi Občini Mežica za finančno podporo, Narodnemu domu Mežica za »naš« oder, IKDM Perkmandelci, Vrtcu Mežica in Francu Otu za čudovite kostume, Brigiti Praprotnik za potrpljenje, Slavku Podričniku za pomoč pri scenografiji in Jožetu Lešniku za fotografije (slednji je tudi avtor fotografij v tem

članku, op.ured.).

Rad bi še izpostavil, da je bila naša premiera izvedena v sklopu programa Veseli december v Mežici 2021 v organizaciji Občine Mežica in JKZ Narodni dom Mežica, kar je bil takrat glede na razmere unikum v regiji!

Vrata kulture se ponovno odpirajo na stežaj in naj vam ob tem člani in članice Šok teatra Mežica izrečemo gledališki pozdrav, ki ga je zapisal sloviti slovenski dramatik Anton Tomaž Linhart: »Eden drug' mu ogenj dajmo!«

Gregor Podričnik,
predsednik
KD Šok teatra Mežica

Lokalno mladinsko društvo KULTURNA KIBLA

Lansko poletje se je v Občini Mežica ustanovilo mladinsko kulturno društvo. Po zahtevnem pol letnem procesu ustanavljanja in snovanja društva smo končno pričeli z izvajanjem raznovrstnega programa. V letu 2022 želimo izvesti in sodelovati na okvirno desetih projektih.

Razvoj kulture v manjših krajih je izredno pomemben, predvsem pa je pomembno, da se imajo mladi v kulturi možnost razvijati, preizkušati in dokazovati. Namen našega društva je povezati mlade ter jim omogočiti medsebojno sodelovanje, podporo in pomoč pri razvijanju lastnih karier na kulturnih področjih, kot so umetnost, glasba in literarnost.

»Trenutno nas je le peščica, a več kot se nas nabere, več projektov bomo lahko izvedli in bolj pestro bo dogajanje v našem kraju.« pravi naša predsednica društva, Monika Plemen. Med svoje vrste vabimo vse posameznike, ki jih zanima glasba, umetnost, literatura ali kultura nasploh. Če si torej dijak, študent ali mlad zaposlen, te vabimo, da se nam pridružiš. Najdeš nas lahko na socialnih omrežjih Facebook in Instagram, lahko pa nam enostavno pišeš na e-naslov: kulturnakibla@gmail.com.

Kot društvo ustanovljeno v Mežici, ki se želi osredotočiti predvsem na lokalni razvoj, smo izredno veseli, da imamo močno podporo Občine Mežica, Narodnega doma Mežica in Medgeneracijskega centra Mežica. Želeli pa bi si, da bi nas podprla tudi razna lokalna podjetja. Društvo deluje prostovoljno in neprofitno, kar pomeni, da za trud, ki ga vlagamo, nismo plačani.

Delamo za mlade, za kulturo in za vse krajane!

Vesna Plemen,
Članica Mladinskega društva
Kulturna Kibla

40 let film Bo

Letošnje leto praznuje štirideseto obletnico klasični slovenski film Boj na požiralniku, ki ga je režiral Janez Drozg po istoimenski noveli Prežihovega Voranca. Drama je bila nagrajena z nagrado Prešernovega sklada za režijo in Stopovo nagrado za najboljšo igralko, ki jo je prejela Jerca Mrzel.

odkar je izšel Boj na požiralniku

Fotografije:

- 1 arhiv Baza Slovenskih filmov, prizori
- 2 Fototeka Koroškega pokrajinskega muzeja

Zgodba prikazuje življenje revne družine s podeželja, ki se konstantno bojuje s premokro zemljo, na kateri skuša pridelovati. Ta domača zemlja Dihurjeve, kljub garanju in krepki volji po samostojnosti, obsodi na nesrečo, trpljenje in smrt. Realističen prikaz zgodbe nam približa čas prastaršev in nas opomni na težko življenje, ko delavnost še zdaleč ni bila edini pogoj za preživetje.

Film se je prvič predvajal leta 1982. Posnet je bil predvsem na lokacijah v Šentanelu in Mežici, okoli Ručnikove kmetije. Krajan Štefan Erjavec se spomni, kako je do njega

tedaj pristopila novinarka, ki je iskala idealno prizorišče za upodobitev zgodbe. Usmeril jo je proti Ručniku.

Kot igralci oseb v ozadju in pomočniki pri izvedbi filma so pri snemanju pomagali tudi nekateri Mežiški krajan. Med njimi je tedanji prevoznik Franc Smuk pomagal pri ključnem delu zgodbe, ko se je oče Dihur (Bert Sotlar) med bojevanjem s požiralnikom poškodoval in umrl. Franc se spominja, kako je s svojim tovornjakom nabasal zemljo pri kmetiji Šurnik, kjer so ravno gradili cesto. Zadnja fura je služila prizoru, v katerem je zemlja zasula Dihurja. Samo območje

snemanja je bilo močvirnato, vendar je iluzijo požiralnikov pomagal ustvariti Mežiški rudnik, ki je pod zemljo napeljal kovinske cevi z ventili.

Boj na požiralniku ima veliko kulturno vrednost za našo občino. Danes lahko na žalost zgolj še opazujemo ruševine tedanjih Dihurjevih kmečkih poslopij, ko se sprehajamo po makadamski cesti mimo kmetije Ručnik oziroma, kot domačini radi rečemo, »okoli ribnika«. Kljub temu pa na hribu še danes mogočno stoji lipa, pod katero so otroci pokopali svojega očeta.

Vesna Plemen

51. TEKMOVANJE mladih glasbenikov Republike Slovenije

7. – 22. marec 2022

Tekmovanje je potekalo v organizaciji Zveze slovenskih glasbenih šol, Komisije TEMSIG, Glasbene in baletne šole Antona Martina Slomška Maribor, Glasbene šole Beltinci, Glasbene šole Celje, Glasbene šole Fran Korun Koželjski Velenje, Glasbene šole Gornja Radgona, Glasbene šole Karol Pahor Ptuj, Glasbene šole Murska Sobota, Glasbene šole Ormož, Glasbene šole Slavka Osterca Ljutomer, Glasbene šole Slovenska Bistrica, Konservatorija za glasbo in balet Maribor in Zasebne glasbene šole v samostanu sv. Petra in Pavla Ptuj. V letu 2022 so učenci nastopali v disciplinah flavta, kljunasta flavta, oboa, klarinet, saksofon, fagot, petje, klavir, diatonična harmonika, komorne skupine s trobili in komorne skupine jazz.

Glasbeno šolo Ravne na Koroškem so zastopali učenci iz Mežice, ki so dosegli odlične rezultate.

1. B kategorija
ANŽE LIBNIK (mentor Jože Mandl) – 86,33 točk bronasta plaketa

Podeljeno je bilo tudi posebno priznanje korepetitorki Ani Jenko Hübscher za zgledno sodelovanje s tekmovalcem in umetniško podporo.

Diatonična harmonika
1. A kategorija
JAKOB REITER
(mentor Jože Mandl) – 95,67 točk zlata plaketa I. nagrada

1. C kategorija
ALJAŽ REITER (mentor Jože Mandl) – 97,67 točk zlata plaketa I. nagrada

Na tekmovanju je nastopila tudi mežiška flavtistka Klara Kobolt, trenutno dijakinja Konservatorija za glasbo in balet Maribor. Klara je v disciplini flavta kategorija II. a dosegla izjemnih 99,00 točk in prejela zlato plaketo ter I. nagrado.

Jakobu Reiterju je bilo podeljeno posebno priznanje za najbolj obetavnega tekmovalca v najnižji kategoriji.

Flavta
1. C kategorija
TAJA JESIH (mentorica Ana Šlogar / korepetitorka Ana Jenko Hübscher) – 89,33 točk; bonasta plaketa

ISKRENE ČESTITKE VSEM!

V mesecu maju 2022 bodo na Glasbeni šoli Ravne na Koroškem potekali sprejemni preizkusi za vpis novincev v šolsko leto 2022/23. Podrobne informacije glede vpisa lahko spremljate preko spletne strani šole na povezavi <http://www.gs-ravne.si/>

Od leve Ana Jenko Hübscher, Taja Jesih, Ana Šlogar

Tekmovalci diatonične harmonike z učiteljem Jožetom Mandlom

Od leve Anže Libnik, Jaob Reiter, Aljaž Reiter

Klara Kobolt

ZLAT FLORIJAN LADINIK

Na sliki od leve:
Renato Verlič, Florijan Ladinik, Klemen Repe
Foto: Klavdija Freidt

Florijan Ladinik, 18 letni »Pvačan«, se je 22. januarja 2022 udeležil 15. mednarodnega tekmovanja za nagrado Avsenik v Begunjah na Gorenjskem. Pod mentorstvom Jožeta Mandla je na diatonični harmoniki zaigral skladbo po lastni izbiri Sonce še ni zašlo in obvezno skladbo Razigrani prsti. Osvojil je Zlato priznanje. To je njegovo osmo priznanje s tekmovanj za Avsenikovo nagrado, od tega je kar 7 priznanj zlatih. Iskrene čestitke in veliko uspehov še naprej!

Čprav sva z Domnom soseda, sva ta pogovor opravila preko elektronske pošte. Malo zato, ker se Domnov poklicni profil to skorajda spodobi, bolj pa zato, ker fant porredko v Mežici. Domen, zakaj je tako? Trenutno sem še študent na magistrskem programu Podatkovne vede na Fakulteti za računalništvo in informatiko in zato sem med tednom v Ljubljani.

Zgodovina tvojih uspehov na področju matematike je dolga in zanimiva. Kdaj si ugotovil, da je matematika tvoje področje? Ali je po tvojem mnenju pri vas v družini prisoten »matematični gen«?

Z matematiko sem se v bistvu začel bolj resno ukvarjati v 9. razredu osnovne šole, ko sva se z mentorico Natašo Podojsteršek celo leto pripravljala na matematično tekmovanje. Naslednji preskok je bil potem 1. letnik gimnazije, ko sem se začel udeleževati priprav na Mednarodno matematično olimpijado. Prvo leto sem imel sicer kar probleme, ker gre tu za čisto drug nivo zahtevnosti, vendar pa mi je potem visoka uvrstitev na državnem tekmovanju iz matematike skupaj z nabranimi izkušnjami dala motivacijo, da sem prebrodil ta začetni »šok« in se potem uspešno uvrščal v ekipe za mednarodna tekmovanja. Nekaj je definitivno v genetiki, na vsakem področju je tako, da so za uspeh potrebne tudi določene predispozicije. Je pa seveda potem tudi od vsakega posameznika odvisno, kako razvija ta talent.

Kateri so po tvojem mnenju tvoji najpomembnejši dosežki do lanskega leta?

To bodo definitivno moji dosežki iz srednješolskih časov. Tu bi izpostavil predvsem trikratno uvrstitev v slovensko ekipo za Mednarodno matematično olimpijado ter srebrno medaljo iz Srednjeevropske matematične olimpijade.

Leto 2021 pa je bilo prav posebno. Svoj študij na prvi stopnji, smer Računalništvo in matematika, si končal s fantastičnim uspe-

DOMEN VREŠ – DVAKRATNI NAGRAJENEC

hom, čisto 10 za diplomsko delo in sanjskim povprečjem ocen. A to samo po sebi še ne bi bilo razlog za ta pogovor. V decembru si prejel dve nagradi, ki jih dobijo le redki študentje. Fakultetna Prešernova nagrada in Svečana listina Univerze v Ljubljani sta verjetno velik razlog za ponos in iskreno ti čestitam za ta dosežek.

A opiši prosim, za kakšno delo si bil pravzaprav nagrajen.

Najprej hvala za čestitke. Tu gre za nagradi za dve različni stvari. Svečana listine univerze se podeli študentom, ki so študij zaključili z dovolj visokim povprečjem ocen. Fakultetna Prešernova nagrada pa se podeli za diplomska oziroma magistrska dela, ki so še posebej dobra, oziroma na nek način izstopajo. Sam sem nagrado prejel za

diplomsko delo z naslovom »Obramba pred sovražnimi napadi na perturbacijske razlage modelov strojnega učenja«. V tem delu sem razvijal rešitev za zelo pereč problem na področju umetne inteligence.

Kako bi laiku razložil, s čim si se ukvarjal v svojem diplomskem delu?

Z razvojem tehnologije je vse več procesov avtomatiziranih. Tako si recimo sodniki na sodiščih pomagajo pri oceni tveganja za ponovitev nekega kaznivega dejanja s pomočjo računalnikov oziroma konkretno z modeli strojnega učenja. Podobno velja, recimo, za dodeljevanje kreditov s strani bank in tako naprej. Ker te odločitve močno vplivajo na življenje ljudi, pa je pomembno, da ti računalniški modeli, ki se uporabljajo,

Fotografiji iz osebnega arhiva Domna Vreša

niso pristranski. Se pravi, ne želimo, da se bi dolžina zaporne kazni ali pa odobritev kredita, recimo, določala na podlagi rase oziroma spola obravnavane osebe. Da bi pa lahko to zagotovili, moramo vedeti, na podlagi česa naš model sprejema odločitve. Tu pa pride do problema, saj so modeli, ki so danes v uporabi (recimo globoke nevronske mreže), precej kompleksni, kar pomeni, da ne znamo enostavno določiti, zakaj se odločajo tako, kot se.

Rešitev za ta problem so posebne metode, imenovane metode razlage, ki skušajo pojasniti tudi te bolj kompleksne modele, ki navzven delujejo kot »črne škatle«.

Te metode delujejo tako, da generirajo različne primere, na katerih potem ta model strojnega učenja poda svoje napovedi. Na podlagi teh primerov in napovedi potem te metode opazujejo, kako se napovedi modela spreminjajo glede na to, kako se spreminjajo podatki, ki jih dobi model. Na podlagi tega te metode določijo, kateri podatki imajo večjo »težo« pri odločanju modela.

Problem teh metod je, da podatke dokaj slabo generirajo. Najlažje bi to ponazoril na primeru slik. Recimo, da želimo razložiti, kako se odloča sistem za prepoznavanje pešcev v osebnih vozilih in, da to počne na podlagi slik, ki jih dela kamera, ki med vožnjo snema cesto. Dejanski podatki, na katerih ta model deluje, so slike ceste. Ko pa bi metoda razlage poskušala razložiti obnašanje tega modela, pa bi, recimo, generirala drugačne slike, recimo sliko dnevne sobe ali pa nek popolnoma naključen »zmazek«. V tem primeru je zelo lahko določiti, katere slike predstavljajo dejanske podatke, katere pa so bile generirane s strani metod razlage. Opisana pomanjkljivost pri generiranju podatkov naredi metode ranljive za določen tip sovražnih napadov. Recimo, da imamo »napadalca«, ki bi želel, da se njegov model strojnega učenja obnaša rasistično ali pa seksistično. Ta napadalec bi lahko potem svoj model prilagodil tako, da bi se

ta obnašal drugače na generiranih podatkih kot pa na dejanskih. Tako bi se model na dejanskih podatkih (recimo pri dodeljevanju kredita v banki) obnašal rasistično, vendar pa, ko bi na njem uporabili metodo razlage, da bi preverili, ali se res obnaša rasistično, bi potem ta model prepoznal generirane podatke s strani razlagalne metode in se obnašal nevtralno glede na raso. Na ta način rasistično obnašanje tega modela ne bi bilo prepoznano. Sam sem razvijal boljše generiranje teh podatkov s strani razlagalnih metod, s katerim bi se tovrstni napadi preprečili oziroma omejili.

Zaradi matematičnih olimpijad si videl veliko sveta in srečal veliko mladih.

Ali je matematika univerzalni jezik, ki vas je povezal?

Jaz bi bolj rekel, da je matematika opravila svoje delo z vidika, da nas je vse spravila na eno mesto v okviru matematičnih tekmovanj. Seveda je predstavljala tudi nek skupen interes, ki vedno pomaga pri povezovanju, vendar bi rekel, da so bile tu še bolj pomembne razne družabne aktivnosti v okviru teh tekmovanj. Sam sem bil sploh tip tekmovalca, ki ni želel razmišljati o matematiki izven tekmovalnega dela.

Kakšne načrte in cilje pa imaš za prihodnost?

Trenuten načrt je, da v prihodnjem letu izkoristim status absolventa, da v miru zaključim magistrski študij. V okviru tega bi se želel preizkusiti še na svojem področju v industriji in na podlagi teh izkušenj potem narediti bolj resne načrte za prihodnost.

Kaj bi želel, da bi te še vprašala, pa te nisem?

Nobeno vprašanje mi ne pride na misel.

Najlepša hvala za ta pogovor. Želim ti še veliko uspehov!

Ajda Vasle

Ko narava postane učilnica

sodelovanje v GeoBioBlitz

foto: Luka Dakskobler

Lanskega septembra se je OŠ Mežica ponudila priložnost, da se na povabilo Veleposlaništva ZDA v Sloveniji aktivno vključi v izvedbo projekta GeoBioBlitz. Našo šolo je pod mentorstvom profesorja Boruta Iršiča predstavljalo šest učencev od 7. do 9. razreda, ki so se na dvodnevni terenski vaji priključili vrstnikom z OŠ Tržič in OŠ Kolezija iz Ljubljane.

Terensko delo – nadgradnja teorije iz učilnic

Namena projekta GeoBioBlitz je približati učence osnovnih šol naravi ter aktualnim temam, povezanih z živalskimi in rastlinskimi habitati. Tema srečanja je bila »Podnebne spremembe in njihov vpliv na biotsko raznovrstnost«.

Dvodnevne aktivnosti so skupino mladih vodile iz Ljubljane v Triglavski narodni park in vse do Pokljuke ter Planice. Na vseh lokacijah so nas prijazno sprejeli strokovnjaki z različnih področij in nam na inovativen način predstavili vsebine, ki jih drugače spoznavamo iz učbenikov v učilnicah.

V ljubljanskem živalskem vrtu smo si najprej ogledali vse tri predstavnike velikih zveri, živečih na območju Slovenije. Spoznavali smo značilnosti rjavega medveda, risa in volka. Pot se je nato nadaljevala proti Pokljuki. Visokokraška planota je vključena v Triglavski narodni park in je naravni habitat divjega petelina. Učenci

foto: Luka Dakskobler

foto: Borut Iršič

so skozi delavnice spoznavali metode, ki jih strokovnjaki uporabljajo za identifikacijo risov v naravi, njihovo sledenje ter varovanje.

Pristop pri delu na terenu je povsem drugačen od frontalnih oblik, s katerimi se učenci srečujejo v učilnicah. Poudarek je na izkustvenem učenju, praktičnih primerih, delavnicah in aktivnostih, pri katerih je pogoj naravno okolje. Tudi zaradi tega se krepijo veščine in kompetence, ki jih drugače težje ali pa sploh ne razvijamo.

Prvi dan terenskega dela smo nadaljevali proti Planici, kjer smo spoznavali del Gorske reševalne službe in gorskega zdravnika in se nato nameslili v hotelu ter se po večerji odpravili na predavanji o narodnem parku Crater Lake v ZDA, ki je potekalo neposredno preko ZOOM-a, in o astronomiji, ki jo je izvedel dr. Zwitter. Pri obeh aktivnostih smo lahko učence opozorili, kako zelo je družba odvisna od narave in aktualnih razmer. Ameriški parkovni »ranger« bi se dogodka udeležil v živo,

a se je zaradi pandemije predavanje izvedlo virtualno. Pri astronomskem predavanju bi teoretičnemu delu moralo slediti terensko delo, a je bilo nočno nebo povsem oblačno in je skoraj v celoti onemogočilo ogled nebesnih teles. Je pač tako, da narava včasih pokaže svojo moč in ni nam ostalo drugega kot priprava na zaslužen počitek.

Drugi dan terenskih vaj smo pričeli z ogledom Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani: udeleženci so spoznali celotno zgodovino slovenskega gornišstva in si ogledali stalno razstavo eksponatov. Imeli smo neverjetno srečo, da nas je vseskozi spremljala Irena Mrak, vrhunska alpinistka, ki je med izbrano žensko elito Slovenk, ki so osvojile osem tisočakov. Učencem je opisala svoje vzpone, doživljanja in jih pri tem spodbujala, da tudi sami zasledujejo svoje cilje, ne glede na vse ovire na njihovih življenjskih poteh. Na poti nazaj smo se ustavili na predstavitvi muharjenja in izdelovanja ribiški vab, člani ribiške družine pa so nam

pojasnili v kakšnem stanju so ribje populacije in kaj je njihovo delo. Po kosilu smo se razdelili v dve skupini. Ena skupina je odšla v Tamar in na melišču spoznavala geološko preteklost Zemlje, ob koncu pa pod budnim očesom geologa iskala fosilne ostanke školjk. Skupini sta se nato izmenjali in zato je prva skupina odšla še s predstavnikoma Zavoda za gozdove RS, s katerima so merili različne lastnosti dreves in spoznavali različne rastlinske vrste.

Medpredmetno povezovanje – bogata naložba za prihodnost

Projekt v osnovi združuje področji predmeta geografije in biologije. V resnici pa gre za bistveno širši pristop, ki mlade seznanja še s področji okoljevarstva, demografije, gospodarstva, meddržavnega sodelovanja in aktivne participacije. Celotno srečanje je bilo namenjeno tudi utrjevanju angleškega jezika, v katerem so naši gostitelji izvedli kar nekaj aktivnosti.

foto: Borut Iršič

Na OŠ Mežica smo projekt GeoBioBlitz združili z izvedbo projekta POGUM, v katerem učenci razvijajo kompetence in veščine na različnih področjih. Vseh šest učencev je zato dobilo posebne naloge. Dva učenca sta pripravila herbarij, ko sta na terenu zbirala značilne rastlinske vrste, dva učenca sta pripravila geografski pregled Pokljuke in Planice, svoji predstavitvi pa sta odpredavala učencem devetih razredov, dva učenca pa sta pripravila intervju s Charlotte Taft, ki je po rodu iz ZDA, zaposlena pa na Veleposlaništvu ZDA v Sloveniji.

S takšnim pristopom izkustvenega učenja se razvijajo in krepijo veščine za prihodnost, ker učenci sami odkrivajo priložnosti, sodelujejo z ustvarjalnostjo, lahko prevzemajo pobude za načrtovanje in upravljanje. Individualno ali skupinsko zasledujejo zastavljene cilje in pridobivajo izkušnje, ki jim bodo koristile na nadaljnji poti izobraževanja ali zaposlitve.

Neformalno druženje – neprecenljiva izkušnja

Morda je bilo bolj kot vse drugo v ospredju druženje in vračanje k osnovnim medčloveškim odnosom. Generacija učencev, ki jo že dve leti utešnjujejo ter omejujejo ukrepi, ki so povezani s pandemijo korona virusa, je bila v marsičem že prikrajšana. Ravno s takšnimi projekti se pokaže, kako ključno je delo, ki omogoča sodelovanje ali neformalno izobraževanje. Teren zahteva drugačno osebnost, razvijajo se posebni odnosi med učenci in med učenci ter mentorji. Do izraza pridejo vrednote spoštovanja, sodelovanja, zaupanja ter prijateljstva. Na preizkušnji je vsak posameznik, a samo kot del skupine, ki je usmerjena skupnim ciljem, ki ne omejuje tistih individualnih.

Ničkolikokrat smo si pomagali pri malenkostih, si podali roko, ko je komu spodrsnilo. Skoraj smo že pozabili, koliko dodatne moči lahko vlije bežen nasmeš ali spodbudna beseda, ko je potreben še tisti zadnji

korak. Gre za valute, ki so v modernem svetu skorajda izgubljene, med mladimi prevečkrat zamenjane z digitalnimi različicami, a nas vedno znova opominjo, da so neprecenljive, predvsem pa nena-domestljive. Spominov zato nismo ustvarjali na spominskih karticah, zajtrkov nismo slikali in jih objavljali na socialnih omrežjih. Namesto tega smo za isto mizo izmenjali besede, ki so skovale skupen spomin. Slikovno sicer izgubljen, a živ več v naših srcih za vedno.

Spomnili smo se, kako prijetna je lahko vožnja domov v avtobusu. Po dvodnevem napor nem delu smo utrujenost pre-magovali s šalami in petjem. Čeprav smo Mežico dosegli v poznih večernih urah, smo začutili predvsem hvaležnost. Zato bi se še enkrat radi zahvalili Charlotte Taft in Ireni Mrak, Veleposlaništvu ZDA v Sloveniji, vsem strokovnjakom, ki so nas sprejeli na terenu in vsem učencem ter njihovim mentorjem, ki so izkušnje delili z nami. Hvala.

Borut Iršič

MIR, DOMOVINA, ŽELJA

Le koga se ni dotaknilo dogajanje v Ukrajini? Ljudje so ujeti v mestih. Primorani so se skrivati v zakloniščih, kletah in ustanovah. Pesti jih negotovost. Otroci so ostali brez staršev. Postali so sirote. Strah jih je. Mnogi so zaradi vojne morali zapustiti državo. Želijo si miru. Želijo se vrniti domov.

In kako so pesniško razmišljali petošolci?
Pokukajte v nekaj njihovih zapisov:

MIR

*Prelepo bi bilo, če vojn ne bi bilo.
Spet metulji bi leteli,
ptički spet bi žvrgoleli.
V parku bi se otroci igrali in se zraven spet
smejali.
Vsak na svetu bil bi srečen,
mir na svetu pa bil bi večen.
(Eva K. in Nuša N.)*

DOMOVINA

*Oh, kako bi bilo lepo, če ljudem
ne bi bilo treba zapustiti svojo jim zemljo.
Stanovanja ostala so prazna, podrta,
njihova srca pa strta.
Želim si, da bi se lahko vrnili nazaj v domovino
in se veselili s svojo družino.
(Anže S.)*

ŽELJA

*Želim si samo miru,
da se bi brezskrbno igrali,
da bi vsi normalno spet živeli.
Kot ptički bi leteli,
lepo se bi imeli,
če le vojne ne bi imeli.
(Tim O.)*

MIR

*Naj bo na svetu mir,
da bi lahko vsi v miru spali.
Če hočemo mirno spati,
se mora vojna končati.
Nič več ropota.
Nič več eksplozij.
Nič več strahu.
Nič več joka.
Nič več siren.
Naj bo tišina.
Naj bo mir, mir, mir ...
(Lana H.)*

ŽELJA

*Na svetu veliko je ljudi.
Želijo si miru in sreče.
Naj bo mir.
Naj bo sreča.
Naj bo želja obudeča.
Svet je lep,
če ga živiš z ljudmi,
ki veliko pomenijo ti.
(Jakob R.)*

Petošolci

z učiteljico Polonco Bivšek

Moj domači KRAJ MEŽICA

Tretješolci smo pri pouku spoznavali naš domači kraj. Na sprehodu po Mežici smo si ogledali nekaj njenih naravnih in kulturnih znamenitosti. O Mežici smo izdelali plakate, napisali pesmi in risali risbe z našim Mežicljem.

Pritegnile so nas pesmi, zgodbe, pripovedke o našem kraju, npr. pripovedka o zakladu grofa Štalekarja, o spečem kralju Matjažu, o čudežni verigi pri cerkvi sv. Lenarta na Platu, o Žal ženah, o Perkmandelcu v rudniku, o čevljarju in vragu ...

Ob raziskovanju kraja smo spoznali marsikaj novega in obnovili tisto, kar smo že vedeli o Mežici, na primer, da so pod Peco rudarili že Rimljani, da so na tem območju napadali Turki, s katerimi se je spopadel naš kralj Matjaž, da so včasih otroci hodili na delo v rudnik in ne v šolo, da je Mežico dvakrat doletela naravna katastrofa ...

Učenci so se čudili, da je bila v Mežici nekoč železniška proga, ki je vodila do Prevalj in kasneje tudi do Žerjava, da je Mežica imela bazen in smučišče in vsako leto ogromno turistov.

Ogledali smo si fotografije gradnje naše šole, njeno okolico, učence in zaposlene, prenovu naše šole in se seveda spomnili tudi na g. Vinka Möderndorferja, katerega kip stoji pred šolo. Odprli smo okna in mu glasno zapeli našo šolsko himno.

Otroci so bili presenečeni, ko smo na fotografijah videli, da je bila današnja občinska stavba nekoč hlev, v današnji pošti pa so otroci imeli pouk in to ob nedeljah; da skozi Mežico ni bilo ceste, stalo je samo nekaj hiš in cerkev; da so hlode spravljali po potoku Šumcu in tudi po Meži ... Vse je bilo čisto drugače, kot je danes.

Na koncu smo ugotovili, da smo veseli, da smo doma v tako lepem kraju s toliko zanimive in pomembne zgodovine ter kulture, sredi zelene narave in da imamo šolo, ki je, tako pravijo, ena izmed najlepših v Sloveniji.

Ponosni smo na to, da smo Mežičani!

Nataša Ivartnik in Petra Slatinšek

MEŽIŠKA

*Mežica je stara,
lepa kot para,
vročena v roke mnogim ljudem.
Visoke gore,
potoki in reka,
s starimi zgradbami so lepote nje.
(Aid, Jakob D. in Jakob Š.)*

MEŽICA, MOJ KRAJ

*Mežica – moj kraj,
moja domovina!
Zame tu je raj
in ta pesmica se rima.
(Filip)*

MEŽICA JE NAŠ KRAJ

*Mežica je naš kraj in v Mežici nam je »fajn«.
Perkmandelc skriva se pod Peco,
mi pa se vozimo po rudniku s kolesom.
Najraje se na Štalekarco odpravimo,
še prej pa si malico v nahrbtnik pripravimo.
Kjer smo včasih bazen imeli,
bomo sedaj na pumptracku noreli.
Ja, v Mežici nam je »fajn«,
saj je res zelo lep kraj!
(Lara)*

NAŠA MEŽICA

*Mežica je naš kraj,
za nas je pravi raj.
v Mežico vsak rad pride
in v rudnik z veseljem odide.
Z vlakom se v dogodivščine poda,
kjer mu vodič veliko novega izda.
V rudniku Perkmandelc živi
in obiskovalce rad prestraši.
V Mežici veliko je ljudi,
pod Peco Kralj Matjaž še vedno spi.
(Brina)*

MOJA MEŽICA

*Mežica, ti si prava rožica,
lepa in dišeča.
Skrinjo zlatnikov (ljudi) imaš,
skrbno čuvaš jih doma.
Ti Mežica moja,
ti Mežica moja!
(Lejla)*

NEKAJ O MEŽICI:

Izvedel sem, da je bil uničujoč požar pred poplavo (Anej)

V Mežici mi je zanimiv rudnik, ruda iz rudnika in gora Peca. Izvedel sem, da je leta 1983 Mežica postala mesto. (Jakob S.)

Meni je zanimivo, da je bil požar leta 1908 in poplava leta 1961. Izvedel sem, da se je Mežica včasih drugače imenovala: Mise, Mošca, Mešca... (Toni)

Nisem vedela, da je bil v Mežici požar in poplava. Tu mi je všeč skoraj vse, razen tega, da ljudje ne skrbijo za okolje. Od mame sem izvedela, da se je Mežica včasih imenovala Mise, Mušca, Mošica in na koncu Mežica. (Lara)

Velkiko sem izvedel o Mežici, tudi to, da je bil leta 1908 požar, ki je veliko stavb uničil. V Mežici rad živim zato, ker imam tu prijatelje. (Jakob D.)

Med pripravami na predstavitev Mežice mojim sošolkam in sošolcem sem odkril, da so v mežiškem rudniku našli redke mineral wulfenit. Izvedel sem, da Meža teče tudi po vodnem rovu pod Mežico in poganja podzemne elektrarne. V Mežici mi je najbolj všeč, da jo obdajajo prostrani gozdovi, v katerih lahko sprehajam svojega kužka in skupaj odkrivava vedno nove koticke. (Filip)

V Mežici mi je fajn, ker imamo zelo lepo šolo. V Mežici je v starih časih bil požar in poplava. Učiteljica nam je povedala, da je bila takrat zelo huda nevihta. V starih časih se je Mežica imenovala Mise in Mušca, v rudniku pa so iskali svinčevo in cinkovo rudo. (Ajdin)

Zelo zanimivo mi je bilo to, da je bil v Mežici požar, kasneje

pa še poplava. Izvedela sem še za druga imena za Mežico. Ni mi všeč, da ljudje mečejo smeti v naravo. (Lejla)

Zanimivo mi je to, da je rudnik dolg 800km. Na novo sem izvedela, da je v Mežici bil včasih bazen, tam, kjer je sedaj pumptrack. Mežica je verjetno dobila ime po reki Meži. (Brina)

Nisem vedel za uničujoč požar in hudo poplavo ter ne vseh imen za Mežico. V Mežici mi je všeč, da je obdana z visokimi hribi in goro Peco. Nisem vedel, da se je Mežica razvila zaradi rudarstva, vedel pa sem da je v Peci kralj Matjaž in rudnik. (Žan)

V Mežici mi je všeč njen grb. (Urška)

Pri spoznavanju domačega kraja mi je bilo najbolj všeč, ko sem videl toliko knjig o Mežici. Izvedel sem, da se je včasih imenovala Mise. V Mežici mi je všeč, da ima veliko hribov, visoko goro Peco in dobrega starega kralja Matjaža. (Aid)

Mežica se je nekoč imenovala Mise in je imela malo prebivalcev. Vem, da je bil nekoč v Mežici požar in da v jami pod Peco spi Kralj Matjaž. Vem, da je naš župan Dušan Krebel. Všeč mi je živeti v Mežici, ker imam tukaj prijatelje in ker imamo zelo lepo šolo. (Jaka)

O Mežici sem izvedel, da sta jo nekoč prizadela požar in poplava, da je prvotna cerkev bila podrtja in da so na istem mestu zgradili večjo; da je bila včasih šola tam, kjer je danes pošta. Vem pa tudi, da Kralj Matjaž počiva pod našo lepo Peco. Všeč mi je, da sem doma v Mežici, ker je zelo lepa. (Adem)

Na sprehodu po Mežici sem izvedela, da je Mežica imela včasih bazen. Zapomnila sem

si, da je bil v Mežici nekoč požar in velika poplava. V Mežici je fajn, ker imam blizu šolo, kjer se lahko naučim veliko novega in spoznam nove prijatelje. (Aneja)

V šoli smo se veliko pogovarjali o našem domačem kraju. Izvedel sem, da je bil pred leti v Mežici požar ter veliko neurje s poplavami. Imeli smo smučišče in bazen. Izvedel sem tudi, da se lahko po rovih rudnika pelješ s kolesom. Rad živim v Mežici, ker imamo skejt park in Narodni dom. (Bine B.)

Mežica se je včasih imenovala Mise. Učenci so v davnih časih imeli pouk drugje kot ga imamo danes. Takrat je bilo v Mežici malo hiš in otroci so imeli pouk samo ob nedeljah. Učitelji so stanovali v šoli in tudi v hiši, kjer je danes vrtec in lekarna. Zanimivo je bilo slišati, da so v hiši, kjer je danes občina, bili hlevi. Nisem vedel, da se lahko v rudnik pelješ tudi s kolesom in s kajakom. Rad živim v Mežici, ker imamo lepo šolo. (Anis)

V mežiškem rudniku so včasih kopali svinčevo in cinkovo rudo. Mežica se je včasih imenovala drugače kot danes – Mise. Vesel sem, da živim v Mežici, ker je zelo lepa. (Bine L.)

Mežica se je včasih imenovala Mise. Otroci so nekoč imeli pouk v prostorih današnje pošte, v občini pa so bili nekoč hlevi. Mežico sta nekoč prizadela požar in poplava. Rada živim v Mežici, ker imamo čist zrak, čisto naravo in pitno vodo. Mežica je lepa. (Kristina)

Veliko sem izvedela o zgodovini Mežice. Izvedela sem za poplavo in požar ter

za legendo o Kralju Matjažu. Otroci so imeli pouk tam, kjer je danes pošta in to le ob nedeljah. Najbolj zanimivo je bilo slišati, da so rudo začeli izkopavati že v času Rimljanov. Rada živim v Mežici, ker grem lahko na piknik in je veliko narave, pa še lepo je. (Eva)

Nisem vedela, da je nekoč imela Mežica železnico. Izvedela sem za ogromno pomembnih ljudi skozi zgodovino Mežice, da je bil v Mežici požar in hudo neurje, da je bila cerkev sv. Jakoba na novo zgrajena na istem mestu kot je prej stala stara cerkev ter, da je imela Mežica več imen. Vesela sem, da živim v Mežici, ker je v njej toliko narave in lepot. (Zoja)

Vesel sem, da živim v Mežici, ker imamo lepo šolo, pumptrack, skate park, nogometni stadion in odbojko. Učiteljica nam je povedala, da se je Mežica prej imenovala Mise. (Kristian)

Izvedela sem, da se lahko po rudniku voziš s kolesom in kajakom. Rada živim v Mežici, ker imam tukaj veliko prijateljev in se razumem z njimi. (Melissa)

Navdušen sem bil nad tem, da lahko greš v rudnik tudi s kolesom in da se lahko po nekdanjih rovih pelješ s kajakom. Rad živim v Mežici, ker je mali kraj in se lahko tukaj ukvarjaš z veliko športi. (Marcel)

Mežica je nastala ob potoku Šumcu. Na začetku je bilo tukaj malo hiš in malo ljudi. Imenovala se je Mise. Danes je v Mežici več ljudi in veliko zanimivosti. Lepo mi je v Mežici, saj imam tukaj prijatelje in imamo tudi pumptrack. (Ensar)

MAŠKARE, MAŠKARE ...

Ni še dolgo nazaj, ko smo praznovali veselega pusta. Le kdo bi pozabil ta datum? Ob vseh ukrepih, ki smo jih imeli, je bila ideja, da se našemimo, pravi balzam za dušo. In smo se. To je bil zadnji dan pouka pred težko pričakovanimi zimskimi počitnicami, 25. februar.

V šoli smo se zbrale maskare od 1. do 5. razreda in se podale na sprehod po našem kraju. Da bi nam uspelo pregnati dolgo, mrzlo zimo, smo ropotali, piskali, cingljali in veselo klepetali.

Hvala Sneguljčici, Piki Noga-
vički, Harryu Potterju, Ironma-
nu, Supermenu, škratu, miški,

hudičkom ter vsem prin-
ceskam, mucam, pikapoloni-
cam, kavbojcem ...Hvala, da
ste si vzeli čas in bili z nami.

Danes sem lahko karkoli -
kuhar, klovn, kralj, siva miš ...
Daj, še ti se v kaj našemi,
za nagrado krof dobiš!

Učiteljica **Polonca Bivšek**

HOJLA RIJA RAJA SPET JE Z NAMI PUST

Na pustni torek je bilo v vrtcu Mežica veselo. Otroci in delavci vrtca smo si naredili maske ter priredili pravi »mini vrtčevski« karneval. Veseli smo bili, da ste se nam pridružila tudi dva kurenta, in skupaj smo klicali pomlad. Ta dan se je vsak spremenil v to, kar je želel biti, in izvirnosti ni bilo meja. Koliko veselih, ponosnih in nasmejanih maškar je bilo. Na tržnici pa nas je pričakalo veliko zabave željnih občanov.

Skupaj smo si polepšali prvi marčevski dan – pustni torek. Predstavili smo se s pesmicami in plesi ter bili veseli odzivov. Pozdravil nas je tudi gospod župan Dušan Krebel in nas tako kot mnogo drugih občanov razveselil s sladkimi dobrotami. Iskrena hvala vsem, ki ste nam s prisotnostjo ali kakorkoli drugače polepšali ta norčavi dan. V svojem imenu pa se želim zahvaliti tudi strokovnim delavkam, da so vse otroke namazale, oblekle in jih na-

šemile po želji vsakega posameznika, da je bil na karnevalu tak, kot si je želel ali pa so si želeli starši! Uspelo nam je! Zahvaljujemo se tudi Turističnemu društvu Mežica za krofe, s katerimi smo se ta dan sladkali.

Skupaj smo ustvarile dan, ki nam bo ostal v neprecenljivem spominu!

Romana Šepul, mag.
pomočnica ravnateljice
vrtca pri OŠ Mežica

OBISK ČISTILNE NAPRAVE Z DEDKI

V vrtcu smo 23. 3. 2022 obeležili dan vode. Skupini vzgojiteljic Kaje in Mateje ter Mojce in Tine smo v vrtec povabili dedke, ki so si z nami šli ogledat centralno čistilno napravo v Mežici. Tam nas je prijazno sprejel g. Marjan Magdič in nam predstavil namen in način, kako čistilna

naprava deluje. V pogovor je aktivno vključil tako otroke kot tudi odrasle in nas popeljal na ogled čistilne naprave. Pokazal nam je tudi njihov laboratorij, v katerem smo si ogledali vzorce, pridobljene od prihoda odpadne vode v čistilno napravo do vzorca vode, ki jo spustijo v reko

Mežo. Preden smo se poslovili, smo zapeli pesmico in se g. Magdiču zahvalili z manjšo pozornostjo. Nato pa so nas dedki varno pospremili nazaj do vrtca. Preživeli smo sproščen, poučen in družaben dopoldan.

Mojca Šimenc

VPIS OTROK V VRTEC MEŽICA

Obljubljam vam, da se bo otrok vsak dan nečesa naučil.

Včasih bo znanje domov prinesel v rokah, včasih v glavi in včasih v srcu!

(Valerie Welk)

Vrtec Mežica je vrtec pri Osnovni šoli Mežica. V letošnjem letu imamo 8 oddelkov, od tega sta dva oddelka na šoli. Že vrsto let imamo zaradi prostorske stiske en ali dva oddelka na šoli, kar pa se je z vidika prilagajanja otrok na prostor in mehkega prehoda iz vrtca v šolo izkazalo kot zelo dobro. V letošnjem letu smo bili kot fokusna skupina Zavoda Republike Slovenije za šolstvo tudi povabljeni k sodelovanju pri oblikovanju smernic za lažji prehod otrok iz vrtca v šolo.

V mesecu marcu, od 7. 3. 2022 do 18. 3. 2022, je potekal vpis otrok za prihodnje šolsko leto 2022/23. Vpisovali smo otroke od 11 mesecev do vstopa v šolo, evidenčno pa tudi otroke, ki bodo starostni pogoj dopolnili kasneje.

Na podlagi vpisa vsako leto formiramo oddelke. V primeru, da imamo v vrtcu prosta mesta, se lahko otroci v naš vrtec vpišejo tudi med letom.

V času vpisa za starše »novinčkov« pripravimo tudi zloženko PRVIC V VRTEC, katere del vsebine predstavljamo tudi bralcem Šumca.

ZAKAJ VPIŠATI OTROKA V VRTEC MEŽICA?

Vstop otroka v vrtec predstavlja za družino pomemben dogodek in ga je zato vredno

in potrebno dobro načrtovati. V našem vrtcu uvajanju otrok posvečamo posebno pozornost in smo zagovorniki postopnega uvajanja, prilagojenega vsakemu posameznemu otroku. Koliko časa bo otrok potreboval, da bo sprejel strokovne delavke, otroke in novo okolje, je odvisno od starosti otroka, njegovega značaja in staršev. Strokovne delavke se trudijo, da otroka spoznajo, se mu približajo in mu ponudijo toplino ter varnost. Skupaj s starši, z roko v roki, gradijo most zaupanja, po katerem bo stopil Vaš otrok v naš vrtec novim dogodivščinam naproti.

V našem vrtcu je že vrsto let zdravje otrok in zaposlenih ena izmed pomembnih nalog. Z vsakdanjim gibanjem na svežem zraku, uživanjem zdrave in kakovostne prehrane ter s pitjem tekočine skrbimo, da otroke in zaposlene ozaveščamo o zdravem načinu življenja. K temu pripomore tudi vključitev v nacionalni program Zdravje v vrtcu, katerega člani smo. Ponosni smo, da se vključujemo v različne projekte, s pomočjo katerih nadgrajujemo svoje znanje, krepimo strokovnost in v naše delo vnašamo svežino, nove pristope in spoznanja različnih strok.

Najpomembnejše pa nam je, da se otroci v našem vrtcu počutijo varno in prijetno.

OTROCI SO POVEDALI

Kako se počutiš v vrtcu?

- Lepo, ker se igram s kockami, dinozavri, imam rad vzgojiteljico.« (Max, 3 leta)
- V redu, ker se rada igram!« (Gaja, 3 leta)
- Fajn, ker so moji prijatelji tu!« (Manca, 3 leta)
- Fajn, rišem tako mavrico danes, pa krone smo naredli, pa smo moj rojstni dan praznovali, pa plesali, j's s'm pa balet plesava!« (Klara, 4 leta)
- Fajn se mam, ko mam v'lk avtijeve, pa bagerjeve, pa lego kocke, pa kuhamo tam, ko mam posodo v kotičku.« (Žiga, 4 leta)
- J's pa rada grem v vrtec, ker se mam tam fajn, pa rišem, pa vse drugo delam, pa plešemo, pa telovadimo, pa se zabavamo.« (Brina, 4 leta)

Zakaj rad-a hodiš v vrtec?

- Zato, ker se rada igram za dojenčke, pa mam in atija. Pa mam nove čevlje in obleke.« (Mendi, 3 leta)

Zakaj bi povabil/a prijatelje v vrtec?

- »Da bojo veseli in srečni!« (Manca, 4 leta)

Tudi delavci vrtca Mežica bomo veseli in srečni, če nam boste zaupali vaš največji zaklad.

Romana Šepul, mag. pomočnica ravnateljice vrtca pri OŠ Mežica

Pedagogika Montessori, **VZGOJA ZA MIR**

Pedagogika Montessori je stara več kot 100 let. Razširjena je po vsem svetu, najbolj doma v Evropi, Združenih državah Amerike, Indiji, Avstraliji in na Japonskem. V svetu je okoli 22.000 ustanov Montessori. Tudi v Sloveniji postaja pedagogika Montessori vse bolj prepoznavna, imamo 26 Montessori vrtcev (od tega 2 zasebna vrtca na Koroškem, ki sta vpisana v razvid javno veljavnih programov vzgoje in izobraževanja) ter 2 osnovni šoli, ki delujejo po načelih Marie Montessori.

Maria Montessori (1870-1952) je poznana po svojem delu v vzgoji otrok. Mnogi pa jo poznamo tudi kot ustanoviteljico vzgoje za mir.

Verjela je, da so korenine miru na svetu v vzgoji naših otrok. Šele ko bomo otroke učili globalnega državljanstva, spoštovanja različnosti in osebne odgovornosti, bodo ti imeli moč, da ne bodo slepo sledili svojim voditeljem v vojno. Duhovne in moralne vzgoje svojih otrok ne smemo več zanemarjati.

V vrtcih, ki delujemo po pedagogiki Montessori, se zavedamo, da smo otrokom zgled in jih na njihovi poti razvijanja spodbujamo ne samo k SAMOSTOJNOSTI (pokažemo delo z materialom, potem se otrok uči sam z vajo in ponovitvami), ki ga večina razume pod to pedagogiko, ampak se trudimo še za:

- POTRPEŽLJIVOST (vsaka stvar je samo ena in moramo počakati, da jo lahko izberemo),
- SAMOKONTROLO (pri vsakodnevni igri tišine),
- SPOŠTOVANJE in SODELOVANJE (»moja svoboda se konča, ko prestopim svobodo drugega«),
- LJUBEZEN do SEBE, SOLJUDI IN OKOLJA, kjer živimo,
- POMOČ DRUGIM,
- DUHOVNO VZGOJO (delo otrok v vrtčevskem atriju) in MIR.

Nina Jug,
ustanoviteljica vrtca Hiša otrok Mali Koraki
pedagog Montessori 3-6;
katehetinja KDP 0-3 in 3-6

PRAVNI NASVET

Preverjanja bolniškega dopusta s strani delodajalca

V času zadržanosti z dela iz razloga bolezni ali poškodbe se lahko delavec znajde v sila neugodnem položaju, ko delodajalec preverja njegove morebitne kršitve iz naslova bolniške odsotnosti. Navedeno poleg delavčevih že obstoječih zdravstvenih težav, ki narekujejo njegovo začasno zadržanost z dela, povzroči le še dodaten psihološki pritisk nanj. Namen preverjanja bolniškega dopusta je morebitno razkritje kršitev bolniškega reda oziroma zlorabe bolniškega dopusta s strani delavca.

Temeljni predpis, ki sicer določa pravice in obveznosti delavca oziroma delodajalca iz naslova delovnega razmerja je Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1). Delavčeva bolniška odsotnost z dela pa je navadno opredeljena tudi v internih aktih delodajalca, kar slednjemu omogoča, da ukrepa tudi v primeru, ko na podlagi delavčeve pogoste bolniške zadržanosti od dela z utemeljeno verjetnostjo lahko sklepa, da delavčeva odsotnost z dela ni upravičena.

Preverjanje delavčevega bolniškega dopusta pomeni ugotavljanje njegovega ravnanja v času, ko je bolniško odsoten z dela, pri čemer je za pravni položaj delavca bistveno, da njegovo ravnanje ni v nasprotju z navodili osebnega zdravnika o ravnanju v času zadržanosti od dela.

Kadar je delavec zadržan z dela zaradi bolezni ali poškodbe, je namreč dolžan spoštovati navodila zdravnika. V praksi se pogosto zgodi, da ima delavec v času bolniške zadržanosti z dela omejen režim gibanja, in prav v takih primerih, ob predpostavki, da delodajalec utemeljeno sklepa, da delavec krši bolniški red, se pogosto zgodi, da tudi preverja

ravnanje delavca v času bolniške odsotnosti z dela.

Zaradi zagotovitve dokaznega gradiva za morebiten kasnejši sodni postopek je v postopku kontrole delavčeve zadržanosti z dela slednjega dovoljeno fotografirati med odhodom od doma, ni pa dovoljeno delavca posneti v njegovem stanovanju ali mu sistematično slediti in ga snemati. Pridobivanje dokazov na podlagi fotografiranja je tako mogoče le na javno dostopnih krajih.

Pravica do preverjanja delavčeve bolniške odsotnosti je neposredno povezana z obveznostjo plačevanja nadomestila, zato bo v primeru, da bolniška odsotnost traja manj kot 30 dni, slednjo večinoma preverjal delodajalec; če traja več kot 30 dni, pa večinoma Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije – ZZZS (lahko pa tudi delodajalec). V praksi se velikokrat zgodi, da morebitne kršitve bolniškega dopusta preverjajo detektivi in detektivske družbe, ki so za opravljanje svoje dejavnosti tudi registrirane skladno z zahtevami Zakona o detektivski dejavnosti, večinoma pa jih za to pooblasti delodajalec.

DOLŽNOSTI DELAVCA, KI JE NA BOLNIŠKEM DOPUSTU

Delavec mora v času trajanja bolniškega dopusta spoštovati navodila zdravnika o morebitnem odrejenem strogem počitku ali dopustnem gibanju. V navodilih za zdravljenje na domu je zapisano, ali delavec, ki je začasno zadržan zaradi bolezni, lahko zapušča dom in se giba zunaj (kraj bivanja lahko delavec v tem primeru zapušča le z dovoljenjem zdravnika).

Navodila za zdravljenje naj bi delavec s strani zdravnika prejel vedno, ko mu je odobren bolniški dopust, prav tako naj bi bila ta navodila zapisana v njegovo zdravstveno kartoteko. Problem, ki se pogosto pojavlja v praksi, je ta, da delavec bodisi teh navodil od zdravnika ne prejme, bodisi so navodila nepopolno obrazložena ali prekratka. Če delavec ne prejme (popolnih) navodil za zdravljenje, tudi ne more vedeti, kaj mu je v času bolniškega dopusta dovoljeno in kaj ne.

Do težav pa praviloma pride šele v primeru, ko je delavcu očitano, da krši dolžnosti iz naslova bolniškega dopusta. Dejstvo je, da bo delodajalec (ali pristojna oseba ZZSZ) v praksi v postopku preverjanja morebitnih kršitev iz naslova bolniškega dopusta sprva vedno preverjal, kaj je zapisano v navodilih zdravljenja, ki jih je izdal pristojni zdravnik. Šele na tej podlagi, ob neposredno zaznanih ugotovitvah, bo lahko podana ocena, ali delavec dejansko krši dolžnosti iz naslova bolniškega dopusta ali ne.

Tudi navedba v zdravstveni kartoteki »bolnik naj se zdravi doma« v popolnosti ne reši problematike preverjanja morebitnih kršitev, saj ni jasno, kaj vse je za delavca v času bolniškega dopusta dovoljeno in kaj ne (navadno je tako, da mora biti v takem primeru delavec vseskozi doma, razen v primeru, ko mora obiskati zdravnika, se odzvati na zdravstveno preiskavo ipd.). A vendarle naj bi v navodilih za zdravljenje bilo jasno zapisano tudi, v katerih primerih je delavcu dovoljen izhod.

Le na tak način se bo namreč delavec lahko izognil očitkom, da krši dolžnosti iz naslova bolniškega dopusta.

MEJE PREVERJANJA PODATKOV O DELAVČEVI BOLNIŠKI ODSOTNOSTI

Delodajalec je načeloma upravičen od zdravstvene ustanove zahtevati, da mu posreduje podatke o t. i. bolniškem redu delavca, vendar lahko zahteva le tiste podatke, ki so nujno potrebni za ugotavljanje delavčevih zmožnosti in njegovega upoštevanja navodil za zdravljenje na domu, medtem ko delodajalec nikakor ni upravičen do zbiranja podatkov o zdravstveni diagnozi svojega delavca.

Na tem mestu se poraja vprašanje, ali je osebni zdravnik dolžan delodajalcu posredovati podatke o režimu delavčevega zdravljenja? Delodajalec lahko od osebnega zdravnika pridobiva podatke o režimu gibanja delavca in podatek o predvidenem času odsotnosti, vendar pa mu ta teh podatkov ni dolžan posredovati. Če pa se zdravnik odloči, da bo delodajalcu podatke posredoval, le-ta nikakor ne sme posredovati pacientovih osebnih podatkov, kot so na primer diagnoza bolezni ali poškodbe, saj za to ni ustrezne zakonske podlage.

ALI LAHKO DELODAJALEC PODATKE PRIDOBLENE PREKO DRUŽBENIH OMREŽIJ UPORABI V ŠKODO DELAVCU?

Pridobitev osebnih podatkov iz javno dostopnih virov (na primer pridobitev fotografije in osebnih podatkov z delavčevega profila na Facebooku) ne pomeni kršitve določb Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov (GDPR) oziroma Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1).

Dejstvo, da pa so nekateri osebni podatki javno dostopni, še ne pomeni, da se lahko ti podatki uporabljajo za kakršenkoli namen, na primer za vzpostavitev nove zbirke osebnih podatkov. Uporaba fotografij in podatkov, pridobljenih z odprtega delavčevega profila

na denimo Facebooku, pri vodenju postopka izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi na podlagi določb 110. člena ZDR-1 (nespoštovanje navodil zdravnika v času bolniške odsotnosti) tako ne pomeni kršitev določb GDPR oziroma ZVOP-1, saj gre za uporabo podatkov za zakonit namen, določen v 48. členu ZDR-1.

DELAVČEVA ZLORABA BOLNIŠKEGA DOPUSTA

Med razlogi za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi zaradi razlogov na strani delavca ZDR-1 med drugim določa tudi delavčeve kršitve iz naslova bolniškega dopusta.

Za kršitev gre, ko delavec v času trajanja bolniške odsotnosti z dela:

brez odobritve pristojnega zdravnika, imenovanega zdravnika ali zdravstvene komisije zapusti kraj prebivanja, se ukvarja s pridobitno dejavnostjo ali ne spoštuje navodil pristojnega zdravnika, imenovanega zdravnika ali zdravstvene komisije.

V primeru zlorabe bolniškega dopusta so lahko delavcu izrečene disciplinske sankcije iz naslova delovnega razmerja v skladu z določbo ZDR-1, ki določa, da je v tem primeru delavcu v primeru ugotovljene disciplinske odgovornosti lahko izrečen opomin ali druge disciplinske sankcije. Najhujša sankcija za kršitve bolniškega dopusta s strani delavca pa je, kot že navedeno, izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi, pri čemer je dokazno breme na strani delodajalca, ki mora dokazati obstoj odpovednega razloga ter tudi obstoj tistih okoliščin in interesov, zaradi katerih ni mogoče nadaljevati delovnega razmerja niti do izteka odpovednega roka. Nikakor pa ne zadošča, da delodajalec le navede kršitev obveznosti iz ZDR-1 kot pravno podlago za odpoved pogodbe o zaposlitvi brez dokazov in točnih navedb in opisa kršitev.

Janja Podričnik, odvetnica

Pred letom dni smo se poslovili od kulturne ustvarjalke in prejemnice priznanja Zlati grb Občine Mežica Vide Hrovat Kresnik. Ker se je mnogi Mežičani in Mežičanke spomnimo po njenih vlogah v gledaliških igrah, se tudi to spominjanje nanjo (vsaj v naslovu) malo zgleduje po podnaslovih številnih gledaliških del:

Vida Hrovat – Kresnik

28. 8. 1923 – 21. 4. 2021

V ŠESTIH SLIKAH

Fotografija 1: Generacija 1973/74

Prva slika: **Učiteljica**

Na OŠ v Mežici je 22 let poučevala gospodinjstvo in likovni pouk, vodila recitacijski krožek in številne proslave. Po upokojitvi je kot prostovoljka še naprej sodelovala pri krajevnih proslavah ter delila svoje znanje mladim. Zelo rada se je odzvala povabilom na obletnice generacij ter stresala iz rokava prigode, ki so jih skupaj doživljali na šoli, izletih, delovnih akcijah, igrah z učenci ...

Fotografija 2: Fotografija iz predstave Čaj za dve

Druga slika: **Na odru**

Režirala je tudi veliko iger na šoli, a najbolj s srcem se je prepuščala najrazličnejšim vlogam kot izjemno nadarjena amaterska igralka. V svojem življenju je igrala v veliko igrah po nekdanji Jugoslaviji, med njimi so igre z naslovom Razbiti vrč, Dundo Maroje, Komaj do srednjih vej ... Zadnja od njih pa je bila leta 2007 igra Čaj za dve Toneta Partljiča, v kateri je bila predana glavni vlogi. Na odru so igralci blesteli v humorističnih vlogah.

Sodelovala je s štirimi folklornimi pripovedmi v knjigi Večna ura (Spoštovala sem jih, V meščansko šolo, Škatlo je rešila, Policaj Lekš), na omenjeno knjigo je bila zelo ponosna ter jo je povsod imela s seboj ter prebirala pripovedi.

Vida Horvat Kresnik je dobitnica Zlatega grba občine Mežica, prejela je 16 priznanj, 5 odlikovanj in številne pohvale – predvsem za dolgoletno delo na kulturnem področju.

Fotografija 3:
Slika olje na platnu
(Pop rože)

Tretja slika: **Likovnica**

Rada je slikala akvarele, na platno, v oljni tehniki in akrilu. Tako je imela pred časom tudi svojo razstavo v Štíblcu (2004). Njena ustvarjalnost je navdihnila mnoge na takšen ali drugačen način, veliko njenih del pa bo ostalo kot drag spomin nanjo.

Fotografija 4: Pri Graufu

Fotografija 5: V širni svet

Fotografija 6: 4 generacije

Četrta slika: **V objemu narave**

Z drugim možem Ferdinandom je uživala na kmetiji Grauf. Vedno je pripovedovala o raznih prigodah na kmetiji, predvsem o živalih, zanimivih ljudeh, o grofu Turnu ter o gradu na Štalekarjevem vrhu, ki še danes buri našo domišljijo. Rada je bila v naravi, doživljala jo je z vsemi čutili, v naravi si je rada skicirala motiv za sliko. Bila je vedno vesela vsakega obiska. V lepem spominu je imela smučarska druženja po smuki, visoke kupe snega pred staro hišo ter smuči, ki so jih utrujeni smučarji zapičili v sneg in se družili, sušili, se šalili, prepevali v hiši. Naredila je najboljšo skuto iz domačega mleka ter "frišn puter", ki ga je strdila v lesenem izrezljanem modelu. Večkrat pa je naredila vlečeno testo za štrudl čez celo mizo ter ga na debelo napolnila z domačimi dobrotami.

Peta slika: **V širni svet**

Njena velika strast so bila tudi potovanja: Tunizija, Grčija, Švica, Portugalska, Rusija, Španija, Norveška, Češka, Nemčija ... Bila pa je tudi ljubiteljica morja. Od leta 1981 je s hčerkino družino rada preživljala tedne na otoku Susku, kjer je imela veliko prijateljev.

Šesta slika: **Življenja krog**

Štiri generacije ob družinskih praznovanjih. Vedno se je veselila treh pravnukov, za katere si je rada vzela čas ter jim z veseljem pripovedovala o svojem otroštvu, rudniku, Perkmandeljcu in življenju ter jih navduševala za slikanje in risanje. V aprilu bo eno leto, odkar je ni več med nami, a spomin nanjo ostaja.

Pesem o zvezdah

*Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu ...*

*Vsak tiho zori,
počasi in z leti,
a kamor že greš, vse poti
je treba na novo začeti.*

*Tako živimo ljudje.
Vsak zase krmari k pogrebu.
Svetloba samo
nas druži kot zvezde na nebu.*

*A včasih so daleč poti,
da roka v roko ne seže,
a včasih preblizu so si,
da z nohti lahko
srce kdo doseže ...*

*Od tega menda
človek umre,
od tega z neba
se zvezda ospe.*

(Tone Pavček)

Vse fotografije so iz družinskega arhiva
Vide Hrovat – Kresnik.

Jera in Alenka Pušnik

KONCERT
EVA BOTO

Ponedeljek, 4. 4. 2022

S3P KOMEDIJA
JANEZ NOVAK

Sreda, 4. 5. 2022

KONCERT
DIMME & PEDENJPEDI

OB IZIDU NOVEGA PROJEKTA
"PREMLAD ZA POMLAD"

Četrtek, 5. 5. 2022

PREDSTAVITEV
AVTOBIOGRAFSKE KNJIGE
NIKO R. KOLAR

VSAKDANJE
KOMUNIKACIJE

Četrtek, 12. 5. 2022, 19:00

3. FESTIVAL
MAKARONFLAJŠA
(IN TIFE)

Sobota, 21. 5. 2022

UREDNIŠKI
ODBOR

župan
Dušan Krebel

direktor občinske uprave
Blaž Saloven

uredniški odbor
Tadeja Oderlap
Vesna Plemen
Jerneja Vertačnik
Jožef Libnik

odgovorna urednica
Ajda Vaste

Glasilo Občine Mežica izhaja 4 x letno v nakladi 1.600 izvodov in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Vsem, ki ste s prispevki sodelovali, se najlepše zahvaljujemo. Prosimo, da s svojimi prispevki tudi v bodoče sodelujete, ker bo le na ta način naše glasilo pestro in zanimivo.

Prispevki ne bodo honorirani, uredniški odbor pa si pridružuje pravico do njihovega izbora.

Oddaja dokumentov naj bo na digitalnem mediju (tekstovni članki v Microsoft Word-u, fotografije pa priložene ločeno v formatu jpeg ali tiff, in sicer na resoluciji 300 dpi s krajšo stranico najmanj 10 cm). Fotografije, ki ne bodo primerne velikosti (npr. snete iz spleta – 72 dpi / 70 KB) ne bodo objavljene. Fizično oddane fotografije, ki ste jih prispevali, lahko po objavi glasila dvignete na tajništvu občine Mežica.

Svoje prispevke pošljite na naslov:

Občina Mežica
Trg svobode 1,
2392 Mežica
info@mezica.si

izdala
Občina Mežica

lektoriranje
Jerneja Vertačnik

fotografije
avtorji člankov

oblikovanje
Jasna Kalčič Rajzer, atelje jk®

tisk
Malex d.o.o.

naklada
1.600 kosov